

ПРОТОКОЛ

№ 209

София, 29.11.2019 година

Днес, 29.11.2019 г. от 10:03 ч. се проведе закрито заседание на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията), в пълен състав, ръководено от председателя доц. д-р Иван Н. Иванов.

На заседанието присъстваха членовете на Комисията Ремзи Осман, Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова, Димитър Кочков и главният секретар Росица Тоткова (без право на глас).

На заседанието присъстваха П. Младеновски – директор на дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“, Е. Маринова – директор на дирекция „Правна“, А. Иванова - директор на дирекция „Природен газ“, Р. Тахир – началник на отдел „Цени, лицензии и пазари – природен газ“, М. Димитров – началник на отдел „Контрол и решаване на спорове – природен газ“ и експерти на КЕВР.

Председателят установи, че няма възражения по проекта за дневен ред и няма други предложения, както и няма правни пречки за провеждане на заседанието, което протече при следния

ДНЕВЕН РЕД:

1. Доклад с вх.№ Е-Дк-812/28.11.2019 г. относно: заявление за одобряване на Платформа за търговия с природен газ, подадено от „Булгартрансгаз“ ЕАД

Работна група: Агапина Иванова; Елена Маринова; Ремзия Тахир; Милен Димитров; Виктория Джерманова; Грета Дечева; Михаела Андреева; Снежана Станкова; Мариана Сиркова; Ралица Караконова; Пламен Кованджиев; Емилия Тренева; Ренета Николова; Димитър Дуевски

2. Доклад с вх.№ Е-Дк-813/28.11.2019 г. относно: заявление с вх. № Е-15-20-24 от 15.10.2019 г. на „Булгаргаз“ ЕАД за одобряване на Споразумение за изпълнение на програма за освобождаване на природен газ и проект на Споразумение

Работна група: Агапина Иванова; Елена Маринова; Ремзия Тахир; Милен Димитров; Грета Дечева; Михаела Андреева; Сирма Денчева; Мариана Сиркова; Дарина Кавалова; Емилия Тренева; Ренета Николова; Димитър Дуевски

3. Доклад с вх. № Е-Дк-809 от 27.11. 2019 г. и проект на писмо относно: Законопроект за допълнение на Закона за ограничаване изменението на климата.

Работна група: Пламен Младеновски, Елена Маринова, Милен Трифонов, Юлиан Стоянов, Радостина Методиева и Радослав Райков

По т.1 Комисията разгледа доклад с вх.№ Е-Дк-812/28.11.2019 г. относно заявление за одобряване на Платформа за търговия с природен газ, подадено от „Булгартрансгаз“ ЕАД.

В Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) е получено заявление с вх. № Е-15-45-32 от 15.10.2019 г. от „Булгартрансгаз“ ЕАД за одобряване на Платформа за търговия с природен газ. В тази връзка със Заповед № 3-Е-218 от 21.10.2019 г. е сформирана работна група, която да извърши проучване и анализ на заявлението на „Булгартрансгаз“ ЕАД за одобряване на платформа за търговия с природен газ за съответствие с Регламент (ЕС) № 312/2014 от 26 март 2014 година за установяване на Мрежов кодекс за балансиране на газопреносните мрежи (Регламент (ЕС) № 312/2014).

Предвид горното и след обсъждане и анализ на относимите факти и обстоятелства се установи следното:

Според § 29, ал. 1 от Преходните и Заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за енергетиката (ЗИД на ЗЕ, обн. ДВ, бр. 79 от 08.10.2019 г.) операторът на газопреносна мрежа внася в КЕВР заявление за одобряване на платформа за търговия.

По смисъла на чл. 3, пар. 1, т. 4 от Регламент (ЕС) № 312/2014 „платформа за търговия“ е електронна платформа, поддържана и управлявана от оператор на платформа за търговия, чрез която търговските участници могат да обявяват и приемат, в т.ч. да изменят и оттеглят, оферти за покупка и продажба на газ за посрещане на краткосрочните колебания на търсенето и предлагането на газ, съгласно условията, важащи за платформата за търговия, и на която операторът на преносната система търгува с цел извършване на действия за балансиране.

Съгласно чл. 10, пар. 1 от Регламент (ЕС) № 312/2014 за възлагането на поръчки за краткосрочни стандартизирани продукти операторът на преносната система търгува на платформа за търговия, която отговаря на критериите: осигурява достатъчна поддръжка през целия газоден, както за ползвателите на мрежата, които търгуват, така и за операторите на преносни системи, които извършват целесъобразни действия за балансиране, търгувайки със съответните краткосрочни стандартизирани продукти; осигурява прозрачен и недискриминационен достъп; предоставя услуги при условия на равнопоставеност; осигурява анонимност на търговията най-малко до сключването на сделка; предоставя на всички търговски участници подробен обзор на текущите оферти за покупка и продажба; осигурява надлежното уведомяване на оператора на преносната система за всички сделки.

Според изискванията на чл. 10, пар. 2, изр. 1 от Регламент (ЕС) № 312/2014 операторът на преносната система се стреми да осигури изпълнението на горните критерии най-малко на една платформа за търговия.

В допълнение към горното, в чл. 22, пар. 3 от Регламент (ЕС) № 312/2014 е установено изискване, че във връзка с изчисляването на таксата при дневен дисбаланс, за определянето на пределната продажна цена, пределната покупна цена и среднопретеглената цена съответните сделки се извършват на платформи за търговия, които са предварително определени от оператора на преносната система и одобрени от националния регулаторен орган.

На платформата за търговия се търгуват краткосрочните стандартизирани продукти – нематериален, локален, времеви и времеви локален, за доставка в рамките на деня или за

ден напред съгласно приложимите правила на платформата за търговия – чл. 7 от Регламент (ЕС) № 312/2014.

Съгласно чл. 4, ал. 2 от Правилата за търговия с природен газ сделки с природен газ могат да се сключват и на платформа за търговия, определена от оператор на газопреносна мрежа и одобрена от КЕВР, като платформата за търговия се разработва, поддържа и управлява от оператор на платформа за търговия съгласно Правилата на платформа за търговия с природен газ.

С оглед посочените по-горе правила на Регламент (ЕС) № 312/2014 операторът на газопреносна мрежа - „Булгартрансгаз“ ЕАД, е определил платформата за търговия на „Газов Хъб Балкан“ ЕАД (Платформата) за съответстваща на изискванията и критериите на регламента, с решение на Управителния съвет по Протокол УС № 391 от 14.10.2019 г., т. 6. Платформата за търговия е определена от оператора въз основа на предложение от „Газов Хъб Балкан“ ЕАД (вх. № БТГ-24-00-2552 от 26.09.2019 г. на „Булгартрансгаз“ ЕАД), съдържащо техническата спецификация, въз основа на която е разработена платформата с оглед отразяване изискванията на Регламент (ЕС) № 312/2014, както и за обезпечаване изпълнението на Правилата за балансиране на пазара на природен газ и Методиката за определяне на дневна такса за дисбаланс и такса за неутралност.

„Газов Хъб Балкан“ ЕАД е еднолично акционерно дружество, с ЕИК 205478458, със седалище и адрес на управление: гр. София, район р-н Люлин, ж.к. Люлин 2, бул. „Панчо Владигеров“ № 66. Дружеството има следния предмет на дейност: изграждане и опериране на електронна платформа, на която са създадени условия за сключване на двустранни сделки и борсов пазар с физически и нефизически продукти - природен газ, енергийни продукти, енергийни носители, енергийни зелени и бели сертификати, въглеродни емисии и други, свързани с енергопотреблението продукти, както и всякаква незабранена от закона дейност, при спазване на всички приложими разрешителни и лицензионни режими.

Размерът на капитала на дружеството е 500 000 (петстотин хиляди) лева и е изцяло внесен. Едноличен собственик на капитала е „Булгартрансгаз“ ЕАД. Дружеството се управлява и представлява от Кирил Димчов Равначки.

За „Газов Хъб Балкан“ ЕАД е разработена от Централноевропейския газов хъб АГ техническата спецификация на многостранна платформа за търговия, която спецификация съдържа информация за техническото ѝ организиране и график за внедряване на съответните пакети на платформата, а именно:

Предвидено е поетапно внедряване на платформата за търговия, на която ще се извършва търговия с краткосрочни стандартизирани продукти между пазарните участници, както и балансиране от страна на „Булгартрансгаз“ ЕАД. Първото внедряване включва всички необходими функционалности, които ще позволят търговия между пазарните участници и издаване на оферти за балансиране от „Булгартрансгаз“ ЕАД за нуждите на балансирането.

Многостранната платформа е онлайн базирана и съдържа следните основни раздели с индивидуални функционалности: платформа за търговия, управление на риска, пазарни данни, преглед на сделката, както и администриране от „Газов Хъб Балкан“ ЕАД .

На платформата за търговия ще се осъществява двустранна търговия между пазарните участници, включително „Булгартрансгаз“ ЕАД на краткосрочни стандартизирани продукти - в рамките на следващия час; в рамките на деня; продукт за ден напред/уикенд/отделен ден/празнични дни и времеви продукти. Тези продукти ще са налични за следните зони на доставка и локални точки: виртуални търговски точки (баланси зони) и локални точки - Негру вода 1/Кардам; Негру вода 2,3/Кардам; Кулата/Сидирокастро; Русе/Гюргево; ГИС Чирен; ГИС Галата; ГИС Долни Дъбник (налични единствено за целите на балансирането на „Булгартрансгаз“ ЕАД). Търгуването е анонимно и непрекъснато, без почивни дни и часове.

Многостранната платформа ще включва и сегмент за търговия с продукти със срок над 7 газова дни (дългосрочен сегмент), в т.ч. месечни, тримесечни, сезонни и годишни,

както и сегмент за изпълнение на Програма за освобождаване на газ.

Всички търгуеми продукти на Платформата за търговия са с: режим на непрекъсната търговия; минимален размер на сделката – 1 MWh/h; точки на доставка - виртуалната търговска точка (ВТТ) национална газопреносна мрежа, ВТТ газопреносна мрежа за транзитен пренос и всяка локална точка (по инициатива на „Булгартрансгаз“ ЕАД).

Продуктът „в рамките на следващия час“ позволява доставка на природен газ в рамките на един и същ час. Времето на изпълнение на този продукт е три часа от следващия час след сделката, а времето на доставка – един час.

Продуктът „в рамките на деня“ е със срок на доставка до края на текущия газов ден.

Продуктът „за ден напред/уикенд/отделен ден/празнични дни“ е с различен срок на доставка, като за ден напред е 24 часа от края на следващия работен ден, а за уикенд/отделен ден/празнични дни – според търговския календар, обикновено в петъчни дни.

„Времеви продукти“ са спот продукти, които позволяват индивидуално определяне на срока на доставка в рамките на газовия ден и се използват само от оператора на преносна система за целите на балансирането. Срокът на доставка на тези продукти е в рамките на текущия газов ден.

Платформата за търговия поддържа следните видове оферти: ограничени – твърди, задържани и „айсберг“; според срока им – валидни: до анулиране, валидна за деня, до определена дата. Начините за офертиране са инициране и потвърждаване. Иницирането означава откриване на първоначална оферта в регистъра на офертите чрез задаване на специфични параметри. Потвърждаването означава търгуване с определена оферта, която е видима на екрана.

Многостранната платформа позволява изтриване, деактивиране и анулиране на оферти от страна на участниците, като „Газов Хъб Балкан“ ЕАД проверява дали последното се е осъществило според правилата за анулиране. След потвърждение на всяка сделка и изтичане на срока за анулиране, платформата изпраща до „Булгартрансгаз“ ЕАД автоматични уведомления за сделката с информация за контрагентите, които отговарят на изискванията на Регламент (ЕС) № 312/2014.

Финансовият сетълмент не е част от платформата и трябва да се извършва между контрагентите, тъй като платформата не носи отговорност за финансовия паричен поток между пазарните участници. Платформата поддържа управление на кредитния риск за участниците. Предлага различни видове докладване – информация за сделката; информация за цени; докладване по Регламент № 1227/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 г. относно интегритета и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия (Регламент № 1227/2011). В рамките на докладването по този регламент платформата изпраща автоматични отчети до Агенцията за сътрудничество на регулаторите за енергия, които включват всички данни за оферти и търговски операции. В този смисъл „Газов Хъб Балкан“ ЕАД ще действа като „регистриран механизъм за докладване по Регламент № 1227/2011.

Платформата има функционалности за наблюдение състоянието на сделките, както и за аварийно спиране, в случай на планирани и непланирани ремонти на газопреносната система.

Пределните цени при дневен дисбаланс за съответния газов ден се изчисляват като комбинация от всички нематериални продукти на двете виртуални точки за търговия, като винаги се изчисляват две пределни цени – при положителен и при отрицателен дисбаланс. Дневната спот-цена на сетълмента се изчислява, като комбинация от двете виртуални точки за търговия. Цената на сетълмента се изчислява върху съответните сделки, изпълнявани за продуктите ден напред и уикенд по време на търговския прозорец на двете ВТТ. За изчисляване на дневните цени на сетълмент ще се прилага подход на изчисление при сключване на три или повече сделки. Ако по време на търговския прозорец са

сключени три или повече сделки за съответния продукт, „среднопретеглената цена“ на тези транзакции ще се определя като цената на сетълмента. Ако по време на търговския прозорец са сключени по-малко от три сделки, цената на сетълмента е равна на пределната цена (на база ден напред).

Въвеждането на платформата се предвижда да бъде поетапно, чрез разработване и пускане в действие на следните пакети от услуги: търговски пакет (първоначален пакет); втори пакет (включващ всичко, освен управление на риска и докладване по Регламент № 1227/2011); пакет за управление на риска; пакет докладване по Регламент № 1227/2011.

Към заявлението за одобряване на платформата за търговия на природен газ на „Газов Хъб Балкан“ ЕАД са приложени и Правила за работа на платформа за търговия на „Газов Хъб Балкан“ ЕАД (Правилата). В тях се уреждат критериите за членство на платформата и реда за приемане на членове. Правилата регламентират изисквания за технически достъп, условията и реда за търгуване на платформата за търговия и пазарната зона, както и отношенията между членовете и между членовете и „Газов Хъб Балкан“ ЕАД, правилата за поведение на участниците. Правилата уреждат начина, по който член може да придобие качеството маркетмейкър и/или доставчик на ликвидност. Част от Правилата са и споразумение за членство на пазара на „Газов Хъб Балкан“ ЕАД, заявление за членство (регистрационна форма) и ценова листа с годишни такси и такси за транзакции.

Предвид всички посочени по-горе функционалности на платформата за търговия, същата отговаря на изискването на чл. 5 от Регламент (ЕС) № 312/2014 относно съдържанието на уведомлението за сделка, чл. 7 от Регламент (ЕС) № 312/2014 относно режима на непрекъснато търгуване на краткосрочни стандартизирани продукти, както и видовете такива продукти и чл. 10 от Регламент (ЕС) № 312/2014 относно критериите, на които следва да отговаря платформата за търговия, за предоставяне на търговските участници на достатъчно сведения за потвърждаване на сделката след нейното сключване, както и да подава уведомления за сделка до оператора на газопреносната система и да му предоставя сведения за изменението на пределната покупна цена и пределната продажна цена след всяка сделка.

Резултатите от извършения преглед на подаденото от „Булгартрансгаз“ ЕАД заявление за одобряване на Платформа за търговия с природен газ са отразени в доклад с вх. № Е-Дк-703 от 28.10.2019 г., приет от КЕВР с решение по Протокол № 185 от 31.10.2019 г., т. 1. Докладът и правилата за работа на платформата за търговия са публикувани на интернет страницата на Комисията.

Съгласно чл. 14, ал. 1, пр. 2 и ал. 2 от Закона за енергетиката, на 04.11.2019 г. КЕВР е провела обществено обсъждане на предложението на „Булгартрансгаз“ ЕАД за одобряване на платформа за търговия и определяне на нейния оператор със заинтересованите лица. На общественото обсъждане са присъствали представители на: „Булгартрансгаз“ ЕАД, „Газов Хъб Балкан“ ЕАД; Българска асоциация „Природен газ“ (БАПГ), Българска газова асоциация (БГА), Българската федерация на индустриалните енергийни консуматори (БФИЕК) и Българска търговско-промишлена палата.

Представителят на БАПГ е изразил подкрепа по представения проект, който води към либерализация на пазара на природен газ. Предвид факта, че в програмата за освобождаване на количества е заложено първият търг да се проведе на 2 декември тази година, а самото осъществяване на търга ще е на платформата, е изразил опасение относно невъзможността в срок да се сключат споразуменията за членство, обучението за работа с платформата, както и всички необходими правни и технически стъпки, с цел ефективна работа на платформата.

Представителят на БГА посочва, че само на ВТТ могат да се предлагат количествата, което означава, че всички клиенти трябва да станат и ползватели на мрежата, за да могат да имат достъп до тези количества. В тази връзка той е предложил крайните клиенти да имат възможност да получават природния газ на изходните точки, а не само на ВТТ, както и да може да се кандидатства на борсата само със заявление без да

се налага регистрация.

Представителят на БФИЕК е изразил несъгласие с кратките срокове за регистрация на пазарните участници на платформата.

Представителят на Българската търговско-промишлена палата е предложил да се направи съгласуване с Държавна комисия по стокови борси и тържища, поради наличието на инструменти, които са свързани с търговия със сертификати, търговия с различни други инструменти.

В определения от КЕВР 14-дневен срок са постъпили становища, както следва: с вх. № Е-15-20-24 от 18.11.2019 г. от „Булгаргаз“ ЕАД; с вх. № Е-04-16-11 от 19.11.2019 г. от БАПГ; с вх. № Е-04-41-7 от 18.11.2019 г. от Българска газова асоциация.

Направените от „Булгаргаз“ ЕАД коментари засягат само търговията в сегмента по Програмата за освобождаване на природен газ (GRP). Изказано е опасение, относно възможността за стартирането на търговията на GRP сегмента в законово определения срок - 01.12.2019 г., поради факта че, „Газов Хъб Балкан“ ЕАД все още не е осигурило оперативна готовност на GRP сегмента въпреки че, се предвижда тестовете да се проведат между 02.12.2019 г. и 06.12.2019 г., а първият търг за освобождаване да се състои на 09.12.2019 г. Кратките срокове според „Булгаргаз“ ЕАД поражда съмнение че, потенциалните купувачи в т.ч. и самото дружество, ще имат реална възможност да се запознаят с работата на GRP сегмента и да се подготвят за участие в търговете. Освен това, липсата на Правила за работа на борсов пазар на GRP сегмента към настоящия момент, също препятства подготовката на пазарните участници преди търга. Според дружеството е необходимо в спешен порядък да се осигури достъп до тези Правила, защото те следва да съдържат разпоредби изясняващи съществени въпроси, като анулирането на търговете. Предвиденият подход за стартиране на търговията по GRP с реализиране на търгове „Ден напред“ и „В рамките на деня“, „Булгаргаз“ ЕАД счита за необоснован, поради липса на готовност на GRP сегмента.

БАПГ счита, че изискването за членство в „Газов Хъб Балкан“ ЕАД, даващо право за търгуване на платформата, съгласно което кандидатът трябва да има опит в една или повече дейности, свързани с газ и енергия, е рестриктивно, особено в контекста на чл. 176, ал. 3 от ЗЕ, задължаващ всички сделки по нерегулирани цени да се сключват на организиран борсов пазар на природен газ. Следвайки това изискване се получава затворен кръг, който препятства достъпа до пазара на кандидати, които нямат опит и не могат да го придобият, тъй като нямат достъп до пазара. Представените становища се отнасят само до Правилата за работа на платформата за търговия, одобряването на които не попада в обхвата на правомощията на КЕВР. В тази връзка следва да се има предвид, че съгласно чл. 21, ал. 1, т. 42 от ЗЕ по предложение на оператор на съответния борсов пазар КЕВР одобрява правила за работа на организиран борсов пазар на природен газ.

Изказвания по т.1:

Докладва М. Димитров. Докладът представя подаденото от „Булгартрансгаз“ ЕАД заявление за одобряване на платформа и съответствието на платформата с националното и европейското законодателство. „Булгартрансгаз“ ЕАД е определило, че платформата на „Газов Хъб Балкан“ ЕАД съответства на изискванията на Регламент № 312. На 04.11.2019 г. е проведено обществено обсъждане на платформата. В доклада, който е представен преди общественото обсъждане, подробно е представена информация за функционалностите на платформата, начините за търгуване на нея, видовете докладвания и пределни цени, които ще се изчисляват при дневен дисбаланс. Представена е информация за съответствието на платформата с европейското законодателство, в това число и с Регламент № 312 по отношение:

- съответствието с чл. 5 от Регламента относно уведомяването на сделки;
- съответствието с чл. 7, който предвижда да се предлагат определени видове продукти – нематериални продукти, локални продукти, времеви продукти);
- съответствието на платформата с чл. 22 от Регламента по отношение на дневната

такса за дисбаланс, определянето на пределна продажна цена и пределна покупна цена.

Работната група е представила информация за съответствието по отношение на одобряването на платформата с националното законодателство, Закона за енергетиката, Правилата за търговия и Правилата за балансиране. Многостранната платформа предвижда три основни сегмента – краткосрочен сегмент (на който основно ще се извършва търгуване за изравняване на дисбалансите); дългосрочен сегмент и сегмент за програмата за освобождаване на количества. На обществото обсъждане на 04.11.2019 г. са присъствали заинтересовани страни. В определения 14-дневен срок са получени становища от „Булгаргаз“ ЕАД, Българска газова асоциация и Българска асоциация природен газ. Получените становища касаят правилата за работа на платформата. Следва да се отбележи, че одобряването на тези правила не е в правомощията на Комисията. Предвид вече отбелязаното съответствие на платформата с националното и европейското законодателство: в доклада се предлага следния диспозитив на решение:

С оглед гореизложеното и на основание чл. 21, ал. 1, т. 42 от Закона за енергетиката и § 29, ал. 2 от Преходните и заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за енергетиката, обн., ДВ, бр. 79 от 2019 г., и чл. 22, параграф 3 във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 312/2014 за установяване на мрежови кодекс за балансиране на газопреносните мрежи, предлагаме Комисията да обсъди и вземе следните

РЕШЕНИЯ:

1. Да приеме настоящия доклад;

2. Да одобри платформата за търговия с природен газ на „Газов Хъб Балкан“ ЕАД и да определи дружеството за оператор на платформата за търговия.

А. Йорданов каза, че иска само да отбележи, че фокусът на Комисията при този акт е именно одобряване на платформата, краткосрочния сегмент и съответствието му с Регламент № 312. Другите два сегмента са свързани с програмата за освобождаване и не са точно в дефиницията на платформа за търговия според Регламент № 312.

И. Иванов каза, че платформата за търговия с природен газ (каквато е била представена на Комисията) е изцяло заимствана от Централноевропейския газов хъб в Баумгартен. Това е платформа, която наистина е преминала всички изпитания на времето, защото този газов хъб функционира по перфектен начин. Това е подобен акт на този, който е при търговията с електроенергия, където „Българската независима енергийна борса“ е заимствала от Noord Pool правилата и платформата за търговия.

От страна на членовете на Комисията нямаше други въпроси и коментари от страна на Комисията.

С оглед гореизложеното и на основание чл. 21, ал. 1, т. 42 от Закона за енергетиката и § 29, ал. 2 от Преходните и заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за енергетиката, обн., ДВ, бр. 79 от 2019 г., и чл. 22, параграф 3 във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 312/2014 за установяване на мрежови кодекс за балансиране на газопреносните мрежи, Комисията

РЕШИ:

1. Приема доклад с вх.№ Е-Дк-812/28.11.2019 г. относно заявление за одобряване на Платформа за търговия с природен газ, подадено от „Булгартрансгаз“ ЕАД.

2. Одобрява Платформата за търговия с природен газ на „Газов Хъб Балкан“ ЕАД и определя дружеството за оператор на Платформата за търговия.

В заседанието по **точка първа** участват председателят Иван Н. Иванов и членовете

на Комисията Ремзи Осман, Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова.

Решението е взето с **шест гласа „за“** (Иван Н. Иванов - за, Ремзи Осман – за, Александър Йорданов - за, Владко Владимиров - за, Георги Златев – за, Евгения Харитонова – за), от които **четири гласа** (Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова) на членовете на Комисията със стаж в енергетиката.

По т.2 Комисията разгледа доклад с вх.№ Е-Дк-813/28.11.2019 г. относно заявление с вх. № Е-15-20-24 от 15.10.2019 г. на „Булгаргаз“ ЕАД за одобряване на Споразумение за изпълнение на програма за освобождаване на природен газ и проект на Споразумение.

С § 1, т. 2 от ЗИД на ЗЕ, обн. ДВ, бр. 79 от 08.10.2019 г., е изменена и допълнена разпоредбата на чл. 21, ал. 1 от ЗЕ с нова т. 43, с която регламентира ново правомощие на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) по предложение на обществения доставчик да одобрява споразумението за изпълнение на програмата за освобождаване на природен газ (Споразумението), включително ценовите механизми в него, като Комисията може да изменя или да изисква изменение на споразумението в определен от нея срок. Основните параметри и условия на споразумението са регламентирани в чл. 176а от ЗЕ. Разпоредбата предвижда задължение на обществения доставчик да предлага за продажба на организирания борсов пазар на природен газ количества природен газ, не по-малко от: 2220 GWh през 2020 г.; 4281 GWh през 2021 г.; 6342 GWh през 2022 г.; 8720 GWh през 2023 г. и 11 099 GWh през 2024 г. Тези количества, общественият доставчик предлага за продажба при условията и по реда на одобрено от Комисията споразумение за изпълнение на програма за освобождаване на природен газ, сключено между него и оператора на организирания борсов пазар на природен газ – чл. 176а, ал. 2, пр. 1 от ЗЕ. Със споразумението се определят и редът за провеждане на търговете за освобождаване, ценовите механизми за освобождаване, включително за началната цена на търга, срокът на действие на споразумението, видовете предлагани продукти и периодите на тяхното предлагане – чл. 176а, ал. 2, пр. 2 от ЗЕ. Количествата природен газ се освобождават и при спазване на следните условия: провеждане до два търга за освобождаване на количествата природен газ с цел гарантиране сигурността на доставките за страната, като количествата са предназначени за крайни снабдители или клиенти, присъединени към газопреносната система на Република България; при определяне на началната цена на търга се включват всички разходи за осигуряването на природния газ до виртуална търговска точка; освободените количества се закупуват от крайни снабдители или клиенти, присъединени към газопреносната система на Република България, директно или чрез търговец на природен газ – чл. 176а, ал. 3 от ЗЕ. За освободените и незакупени количества в двата търга се провеждат последващи търгове с покачване на цената съгласно условията и ценовите механизми на споразумението, като количествата са предназначени за клиенти във и/или извън страната, а общественият доставчик се разпорежда с неизкупените след последния проведен търг количества – чл. 176а, ал. 4 от ЗЕ. В търговете не може да участват свързани с обществения доставчик лица по смисъла на § 1 от Допълнителните разпоредби на Търговския закон, а доставката на количествата природен газ не се счита за услуга от обществен интерес – чл. 176а, ал. 5 и ал. 6 от ЗЕ.

Предвид горното, с писмо с вх. № Е-15-20-24 от 15.10.2019 г. „Булгаргаз“ ЕАД е представило за одобрение от Комисията проект на споразумение за изпълнение на програмата за освобождаване на природен газ. В тази връзка, КЕВР след анализ е приела проект на Споразумение с решение по Протокол № 185 от 31.10.2019 г., по т. 2., който е публикуван на интернет страницата на Комисията.

В изпълнение на § 28, ал. 2 от Преходните и Заключителни разпоредби на ЗИД на

ЗЕ, обн. ДВ, бр. 79 от 08.10.2019 г., на 04.11.2019 г. Комисията е провела публична консултация на проекта на Споразумение, на която са присъствали представители на: „Булгартрансгаз“ ЕАД; „Газов хъб Балкан“ ЕАД; Българска асоциация „Природен газ“ (БАПГ); Българска газова асоциация (БГА); Българската федерация на индустриалните енергийни консуматори (БФИЕК); Българска търговско-промишлена палата (БТПП) и „Булгаргаз“ ЕАД. В тази връзка КЕВР е определила 14-дневен срок за предоставяне на становища по проекта на Споразумение.

В КЕВР са постъпили становища по проекта на Споразумение, както следва от: с вх. № Е-04-05-9 от 12.11.2019 г. от БФИЕК, с вх. № Е-15-20-24 от 18.11.2019 г. от „Булгаргаз“ ЕАД, с вх. № Е-04-41-7 от 18.11.2019 г. от БГА, с вх. № Е-15-61-2 от 18.11.2019 г. от „Дексия България“ ООД, с вх. № Е-12-00-419 от 19.11.2019 г. от „Газов хъб Балкан“ ЕАД (ГХБ ЕАД), с вх. № Е-04-10-2 от 19.11.2019 г. от Асоциация на топлофикационните дружества в България, с вх. № Е-04-16-10 от 19.11.2019 г. от БАПГ, с вх. № Е-04-81-1 от 22.11.2019 г. от БТПП и с вх. № Е-04-00-58 от 27.11.2019 г. от Европейската федерация на енергийните търговци (ЕФЕТ).

Във връзка с предвиденото в Раздел IV „Начин на определяне на цената на природния газ и на нейната актуализация“ в проекта на Споразумение, БФИЕК и „Дексия България“ ООД считат, че с предвидената в чл. 13 от проекта периодична актуализация на началната цена на търговете за освобождаване, стартовата цена на търговете се явява променлива база, която се определя от доставчика и не се гарантира сигурност на цената на сключен вече договор, което води до липса на предвидимост. В тази връзка, „Дексия България“ ООД и БГА предлагат фиксирането на цена или поне на ценова формула с ясни компоненти или организирането на търговете на тримесечна база, когато конкретната начална продажна цена е вече известна. В тази връзка, ЕФЕТ посочва, че началната цена на търговете се основава на средна цена на договорите на „Булгаргаз“ ЕАД, която включва ниво на борсови колебания и клауза „вземай или плащай“, т.е. ниво на гъвкавост и пропорционалност. Следователно, началната цена ще е по-висока от цената на газа и оставя опцията при „Булгаргаз“ ЕАД, което прави Програмата за освобождаване неконкурентноспособна. В тази връзка предлага или цената да бъде по-ниска, за да отразява липсата на гъвкавост, или профилите за освобождаване да включват еквивалентно ниво на избор като средната стойност на портфолиото на „Булгаргаз“ ЕАД. Във връзка с актуализирането на цената на тримесечие, ЕФЕТ счита, че то би направило по-скъпо предлагането на фиксирани цени на клиентите. В този смисъл, предлага ако фиксирана цена не е разрешена, да бъдат публикувани подробности за предвидената индексация, което ще позволи на участниците в търга да предвидят промени и да ги хеджират по подходящ начин. По отношение на ценовите компоненти на началната цена, БФИЕК счита, че е необходимо в проекта на споразумение да се уточни за какъв времеви интервал ще се изчислява среднопредтеглената цена на природния газ на входа на газопреносната система, а БАПГ посочва, че предвид графика за провеждане на търговете не става ясно от кое решение на регулатора ще се вземе компонента за компенсиране на разходи, произтичащи от наложени задължения към обществото. Според „Булгаргаз“ ЕАД началната цена на търговете за освобождаване на количества природен газ следва да бъде съобразена с разпоредбата на чл. 176а, ал. 3, т. 2 от ЗЕ, а именно да включва всички разходи на „Булгаргаз“ ЕАД за осигуряването на природния газ до ВТТ, като бъдат включени и променливите разходи, разходите за пренос до ВТТ и тези за тримесечни, месечни и дневни капацитетни продукти.

По отношение на предвидената в т. 14 от проекта на споразумение ценова стъпка за наддаване, „Дексия България“ ООД счита, че тя е твърде висока и ще затрудни участието в търга. В тази връзка, дружеството предлага използването на два типа стъпки за наддаване – голяма ценова стъпка (например 0,25 лв./MWh) и малка ценова стъпка (например 0,05 лв./MWh). В тази връзка „Газов хъб Балкан“ ЕАД предлага ценовата стъпка да бъде намалена на 0,10 лв./MWh върху началната цена.

Във връзка с предвидените в Раздел IX от проекта на Споразумение изисквания

към договорите за доставка, които ще бъдат сключвани между „Булгаргаз“ ЕАД и спечелилите съответните търгове лица, „Дексиа България“ ООД и ЕФЕТ считат, че има неяснота във връзка с оповестяването и съдържанието на договорите, които ще бъдат сключвани.

По отношение на предложените минимални лотове от 10 000 MWh на месечните договори, БГА счита, че същите са прекалено високи и предлага лотовете да бъдат 3000 MWh за месечна доставка. ЕФЕТ също препоръчва лотовете да бъдат намалени на 5000 MWh, за да се позволи участието и на по-малки компании. В тази връзка, „Газов хъб Балкан“ ЕАД предлага определянето на лотове да отпадне, като се запази принципа за максимално и минимално количество, което може да бъде разпределено на един участник.

Във връзка с изискванията на ЗЕ количествата по първоначалните търгове да бъдат предвидени за клиенти на територията на страната, „Дексиа България“ ООД и ЕФЕТ посочват, че в проекта на Споразумение не е предвиден ред за контрол дали търговецът в действителност е доставил до изходна точка на крайния клиент количествата природен газ, които е закупил на търговете, предназначени за вътрешния пазар или ги е реализирал например извън страната. Възможно решение би било предоставянето от преносния оператор на „Булгаргаз“ ЕАД на извлечение от разпределените количества на всеки спечелил даден лот в търга търговец за конкретните период на доставка и изходна точка, на която е присъединен крайният клиент, от чието име търговецът е участвал в търга. ГХБ ЕАД предлага конкретни промени в т. 8.1 и т. 8.2, според които при описанието на търговете за страната да бъде добавен текст, който регламентира посочването на конкретна изходна точка/точки от газопреносните мрежи от страна на търговеца/клиента в Договора за покупко-продажба, с оглед проследяемост на доставката до конкретна точка, изпълнението за задължението по 176а, ал. 3 от ЗЕ и реализирането на контролните правомощия на КЕВР по Споразумението.

По отношение на предвидените в проекта на Споразумение контролни правомощия на КЕВР, БГА счита, че освен последващ, следва да бъде регламентиран и превантивен и текущ контрол от страна на КЕВР. БФИЕК също посочва, че следва да бъде разписан подробно механизмът за осъществяване на пазарно наблюдение и да се предвиди текущ контрол по изпълнението на Споразумението от страна на КЕВР, както и да се изясни какви санкции произтичат за страните в случай на неизпълнение на Споразумението, както и процедурата по налагането им. ЕФЕТ препоръчва засилване ролята на КЕВР при преразглеждането и одобряването на началната тръжна цена.

Според становището на „Булгаргаз“ ЕАД, при провеждането на търговете за освобождаване, търговската логика изисква първо да се провеждат търговете за освобождаване на количествата природен газ на борсата, като в съответствие с резултатите от тях, впоследствие да се участва в търговете за капацитетни продукти, организирани от „Булгартрансгаз“ ЕАД. Между всеки търг за освобождаване и търг за капацитетни продукти би следвало да има поне 10 (десет) работни дни, което ще позволи на „Булгаргаз“ ЕАД да е в състояние адекватно да подготви участието си в търговете за капацитетни продукти. Предлагат също така в Раздел XIV да се предвиди възможност и за страните по него да могат да предлагат изменения, като се запази окончателната преценка на КЕВР дали да одобри исканата промяна.

В становището на ГХБ ЕАД се посочва, че е резонно да бъдат изменени датите на търговете с една седмица по-късно, а периодът 2 – 6 декември да бъде определен за провеждане на тестове и запознаване на пазара. На база исканията на потенциалните участници, предлага продуктите да бъдат по-гъвкави и разнообразни, както и да бъдат намалени минималните количества природен газ при месечни продукти, съгласно конкретни предложения, изложени в становището. Предлага т. 20 да се допълни с текст, който регламентира, че прехвърлянето на капацитет чрез сключване на вторична сделка се извършва по цената на резервирането му на първичния пазар от „Булгаргаз“ ЕАД. С цел да не се поставят бариери пред участниците, желаещи да закупят малки количества, предлага т. 15.1 да отпадне, а т. 15.2 да се измени, като се регламентира, че при наличие на

две или повече оферти с равна цена, платформата класира офертите с пропорционално намалени количества, така че да не се надхвърли общото предложено от „Булгаргаз“ ЕАД количество в търга. ГХБ ЕАД предлага и нови точки 15.3 и 15.4, регламентиращи срока за предоставяне на „Булгаргаз“ ЕАД на резултатите от търговете и случаите, в които „Булгаргаз“ ЕАД взема решение за предоставяне на по-големи количества от определените по т. 4. Във връзка с предложените промени, както и с цел постигане на яснота и отстраняване на неточности, ГХБ ЕАД предлага още редакционни промени в т. 17.2.1., т. 17.2.2., т. 19, т. 20, т. 22 и т. 24.

„Дексиа България“ ООД счита, че формулировката на правото на оператора на платформата да анулира по собствена преценка вече проведени/спечелени търгове или да декласира участници е твърде обща, което дава възможност за манипулации на пазара. В тази връзка предлага да бъдат изброени нарушенията, при които това може да се случва и начинът за удостоверяване на тези нарушения, преди операторът да има право да предприема предвидените действия. Дружеството предлага също така редуциране на таксата за транзакция до 0,01 лв./MWh, като посочва, че предложената такса за транзакция е прекомерно висока, с оглед на непредлагането на финансов сетълмент на платформата и в сравнение с таксите за същата услуга на утвърдените европейски борси.

В становището си, БГА посочва, че следва да бъде описан механизмът, по който се определят ежегодно количествата природен газ, които трябва да освободят по реда на чл. 4 от Споразумението. На следващо място считат, че в т. 5 от проекта на Споразумение следва да се предвиди задължително предлагане както на годишни, така и на месечни договори по отношение на целия обем, както и да се регламентира определянето на месечните количества за освобождаване в рамките на годината, а не на годишните. БГА посочва също, че в проекта на Споразумение не са предвидени санкции при неизпълнение на страните по договорите за доставка. В този смисъл, поставят въпроса за превантивен контрол по отношение на съдържанието на договорите за доставка, за да може те да гарантират, че няма да се допускат манипулации по време на търговете за освобождаване на количествата природен газ. Асоциацията предлага в Споразумението да бъде регламентирано задължение за „Булгаргаз“ ЕАД да публикува на страницата си информация за количествата природен газ по месеци и начална цена, най-малко 1 седмица преди провеждане на тези търгове. Относно сроковете за първите два търга по споразумението, БГА счита, че същите са за изключително кратки и предлагат те да бъдат отложени поне с един месец, за да може да се изпълнят качествено и без сътресение на пазара. С оглед формулировката в т. 11 от проекта на Споразумение, според която „Булгаргаз“ ЕАД може да определя максималния брой на лотовете, които може да се закупят от един участник за 2021 г. и следващите считат, че това следва да бъде обект на одобрение от КЕВР.

Според становището на БАПГ, следва да се въведе забрана за начисляване на суми по действащите договори на „Булгаргаз“ ЕАД с неговите клиенти за неприети количества природен газ, когато причина за неприемането е закупени от клиента обеми по програмата за освобождаване на природен газ. Асоциацията също счита за целесъобразно въвеждането на свободно наддаване в съответния търг, както и осигуряването на по-голяма гъвкавост при предлагането на месечни продукти по програмата, като търговете се провеждат месец за месец. Във връзка с т. 22 от проекта на Споразумение, съгласно която след приключването на търга, общественият доставчик сключва договор за доставка с лицата, класирани според тържния механизъм по раздел V до изчерпване на предложените количества посочва, че не е регламентирана процедура, в случай че спечелилият търга не сключи договор за доставка на природен газ с обществения доставчик. В тази връзка счита за необходимо да бъдат уредени последиците в хипотезата на неподписване на договор от спечелилите търга участник/участници. Също така, БАПГ изразява становище, че разпоредбата на т. 6.4. от проекта на Споразумение, която постановява, че за освободените и незакупени количества в първите два търга се провеждат последващи търгове с покачване на цената е неясна и може да се тълкува като покачване на началната цена за

всеки последващ търг, което считат за недопустимо и нелогично. БАПГ посочва и следните препоръки на ЕФЕТ: плащанията на закупените обеми трябва да се извършват след месеца на доставка; трябва да се установи равнопоставен достъп на малките предприятия до предлаганите количества. В тази връзка предлага да се премахне приоритетността на годишните пред месечните продукти, като двата вида продукти да се предлагат едновременно с равни квоти в общите предлагани на съответния търг количества; да се включи изискване, гарантиращо доставките по програмата, като същата не може да бъде прекъсвана при каквито и да било обстоятелства, включително и поради приоритетно гарантиране на доставките по други договори; да се осигури публичност относно механизма, по който се определят цените, по които монополистът закупува природния газ от своите доставчици, с оглед предоставяне на възможност за участниците в търга да управляват риска във връзка с обезпечаване на необходимите им количества газ на оптимални и конкурентни цени; да се въведе изискване контролът от регулатора да се осъществява за всеки търг.

Асоциацията на топлофикационните дружества в България във връзка с подписани с „Булгаргаз“ ЕАД анекси към договорите за доставка, съгласно който срокът на договорите се удължава до 01.01.2021 г. предлага прекратяване на договорите с „Булгаргаз“ ЕАД и подписване на нови, така че да има пълнота при прилагането на ЗЕ като всеки клиент получи правото и възможността да закупи природен газ от Платформата, или преразглеждане на клаузите за неустойки за надвзето/недовзето количество по хармонизирания договор с „Булгаргаз“ ЕАД. В този смисъл е и становището на БТПП, която счита, че клаузата „take or pay“ в договорите с „Булгаргаз“ ЕАД ще доведе до налагане на санкции от обществения доставчик в случай, че тези клиенти закупят количества от газовата борса и откажат да приемат договорените с него количества.

ЕФЕТ посочва, че няма ясна причина за предложеното увеличение на цените при двата последващи търга и недостатъчното търсене следва да мотивира намаляване на началната цена. Счита също, че предвид разнообразието от видове търгове и оферти, които биха могли да бъдат използвани, е необходимо тържният механизъм да бъде по-подробно описан. ЕФЕТ изразява становище и че в случай, че количеството на участник е частично изпълнено, следва да му се предложи възможността да откаже частично разпределение. Във връзка с необходимостта от подписване на договори за пренос от участниците счита, че това би могло да попречи на участието им в по-късните месеци, ако месечните продукти не бъдат променени, за да бъдат продадени месец напред, което може да бъде сведено до ангажимент да се регистрират преди вземането на природен газ. Препоръчва и изясняване каква разпоредба ще бъде предвидена за освобождаване на изходния капацитет при закупен газ в последващите търгове, който ще бъде в комплект с входен капацитет в друга преносна система. Обръща внимание още, че размерът на предвидената такса за участие от 0,10 лв./MWh е сравнително висок и може да има отрицателно влияние върху цените на природния газ. В тази връзка предлага в Споразумението да се включи разпоредба, според която тази такса се намалява с напредването на Програмата.

Отчетените като относими и целесъобразни становища и предложения са отразени в проекта на Споразумение, като същият е изменен, както следва:

Предвиденото в първоначалния проект предлагане на количествата по Програмата на лотове по 10 000 MWh всеки отпада, с оглед осигуряване на възможността за достъп до търговете на участници с по-малка консумация, като се запазва принципа за максимално и минимално количество, което може да бъде разпределено на един участник.

С цел постигане на яснота относно начина на директно закупуване на количества от клиенти, е предвидено изискване те да са регистрирани като участник на ВТТ. Прието е предложението за промяна на датите на търговете чрез отлагането им с една седмица с оглед осигуряване на възможност за предварително провеждане на тестове и запознаване на пазара. Направено е и изменение в тържния календар съобразно предложенията за по-

голяма гъвкавост при предлагането на продукти. В тази връзка, в проекта на Споразумение е предвидено провеждане на два първоначални търга, на всеки от които ще се предлагат годишен и месечни продукти, като на първия от тези търгове, предвиденото за освобождаване по Програмата количество е разделено по равно между двата продукта.

Прието е и предложението за въвеждане на разпоредба във връзка с гарантиране на закономото изискване количествата природен газ от първоначалните търгове да бъдат предназначени за покупка от крайни снабдители или клиенти, присъединени към газопреносната система на Република България, директно или чрез търговци на природен газ. С оглед на това е предвидено същите лица да посочват в договора за покупко-продажба на природен газ по програмата за освобождаване на природен газ изходната/изходните точка/точки от газопреносната система, за която са предназначени закупените количества.

Във връзка с отпадането на лотовете е определено минимално количество за закупуване от един участник – 5 000 MWh и е прецизирано максималното количество, което може да бъде закупено от един участник - в размер от 33% от общото количество за 2020 г.

По отношение на начина на определяне на цената на природния газ и на нейната актуализация, в съответствие с направените предложения, са детайлизирани ценовият механизъм за определяне на началната цена по компоненти, както и предвидената актуализация, което ще осигури по-голяма предвидимост за участниците в търга.

Ценовата стъпка за наддаване е намалена от 0,25 лв./MWh на 0,10 лв./MWh, което цели улесняване на участниците в търговете и по-плавно покачване на цената. Също така, с оглед недопускане на дискриминация спрямо участниците, заявили по-малки количества, е премахната разпоредбата, според която в случай, че две или повече оферти са на едно и също ценово ниво, платформата класира с приоритет офертите с по-високо количество природен газ.

На следващо място, на „Газов Хъб Балкан“ ЕАД е вменено задължение да консултира със заинтересованите лица условията на Споразумението за участие на пазарния сегмент за изпълнение на Програма за освобождаване на природен газ и да публикува споразумението на интернет-страницата си в срок не по-късно от 2 (два) работни дни преди провеждането на съответния търг.

Направено е уточнение относно случаите на необходимост от освобождаване на капацитет на изходни точки, като е предвидено, че „Булгаргаз“ ЕАД следва да прехвърли кореспондиращия капацитет на изходна точка на участник, закупил количествата, по цената на резервирането му на първичния пазар.

В съответствие с направени предложения, в условията за сключване на договор за покупко-продажба на природен газ е предвидено, че в случай, че крайните снабдители и клиентите, присъединени към газопреносната система на Република България, са приели количество по-малко от минималното годишно количество по договор за доставка на природен газ, „Булгаргаз“ ЕАД не изисква заплащане за неприетото количество природен газ, до размера на количеството, закупено по програмата за освобождаване на природен газ.

Регламентирано е и задължение на „Булгаргаз“ ЕАД да консултира със заинтересованите лица условията на договора за покупко-продажба на природен газ за количествата, разпределени в рамките на програмата за освобождаване на природен газ и да публикува договора на интернет-страницата си в срок не по-късно от 2 (два) работни дни преди провеждането на съответния търг.

В съответствие с препоръките на EFET е намалена таксата за транзакция от 0,10 лв./MWh на 0,05 лв./MWh за 2020 г. и е предвидено нейното плавно намаляване за всяка следваща година с 0,01 лв./MWh.

В залата влезе Д. Кочков.

Изказвания по т.2

Докладва Е. Маринова. Във връзка с изпълнение на регламентираното в ЗЕ правомощие на Комисията да одобри Споразумението за изпълнение на програмата за освобождаване на природен газ, работната група припомня, че проектът на това Споразумение е приет с решение на регулатора във връзка с изпълнение на следващите стъпки от процедурата по неговото одобряване, а именно провеждането на консултация по проекта на Споразумение. Комисията е провела публична консултация на проекта на Споразумение. В хода на консултацията, както и в предоставения срок за становища, заинтересованите лица са изложили своите аргументи и са обосנוвали предложенията си.

Основните искания, аргументи и предложения на заинтересованите лица се изразяват в следното: Те считат, че е необходимо проектът на Споразумение да постигне по-голяма яснота по отношение на формирането на началната цена на търговете, както и на ценовия механизъм във връзка с цените в тръжната процедура. Изискват регламентиране на фиксирана цена или поне на ясна формула с ясни компоненти, или алтернативно предлагат провеждането на търгове на тримесечна база, за да може конкретната начална цена, продажна цена на цената на вход на газопреносната система да е ясна. Заинтересованите лица считат, че е необходимо в проекта на Споразумение да се уточни времеви интервал, в който следва да бъде изчислявана среднопретеглената цена на природния газ на входа на газопреносната система. Смятат, че следва да се постигне яснота по отношение на конкретното решение на регулатора, към което трябва да бъде отнесена компонента за компенсирание на разходи, произтичащи от наложени задължения към обществото. В допълнение, по отношение на цените и в тръжната процедура, „Булгаргаз“ ЕАД счита, че Споразумението трябва да бъде допълнено с оглед осигуряване на възможността общественият доставчик да покрива всички свои разходи, свързани с осигуряването на природния газ до виртуалната търговска точка. В тази връзка предлага да бъдат включени променливите разходи за осигуряването на този газ, разходите за пренос до ВТТ и разходите за тримесечни, месечни и дневни капацитетни продукти.

Заинтересованите лица смятат, че стъпката в механизма на тръжното наддаване е твърде висока. Имат изисквания да бъде осигурена яснота във връзка с оповестяване на съдържанието на договорите и споразуменията, които трябва да сключват във връзка с участието си в програмата за освобождаване на природен газ, както и във връзка със съдържанието на условията на последващия договор за доставка на количества природен газ по тази програма. Считат, че предвидените в търговете лотове са прекалено високи. Поставят въпроса за постигане на яснота в условията на Споразумението по отношение на контрола относно изискването на Закона. Количествата, които ще бъдат представяни за покупка на първите два търга, да бъдат за задоволяване на потребностите на клиентите от вътрешния пазар на Р България.

„Булгаргаз“ ЕАД смята, че е целесъобразно първо да бъдат проведени тръжните процедури, да може да се изясни количеството газ, което ще бъде закупено по програмата за освобождаване. Едва след това общественият доставчик да участва в търговете за капацитетни продукти. Отделно от това изисква Споразумението да може да предвижда условия, въз основа на които то да бъде променяно по искане на двете страни по Споразумението.

Заинтересованите лица повдигат въпроса търговете да бъдат изместени с една седмица, за да може тази освободена седмица да бъде предвидена за провеждане на тестове и запознаване с условията и реда за участие на платформата, на която ще бъдат предоставени количествата природен газ по програмата за освобождаване. Повдигат въпроса и относно предвидената глава в Споразумението за анулиране на търгове и за декласиране в тази връзка на участници. Смятат, че цената за транзакция, която е предвидена в проекта на Споразумение, е висока и следва да бъде редуцирана. Смятат, че Споразумението трябва да предвижда механизъм, въз основа на който да се определят ежегодните количества природен газ, които ще бъдат освобождавани през съответните години. Изискват задължително да има предлагане както на годишни, така и на месечни

договори по отношение на целия обем от количествата газ. Акцентират и върху проблема с клаузата за неустойка за неприети количества по съществуващите договори на „Булгаргаз“ ЕАД, като в тази връзка предлагат Споразумението да предвиди забрана за начисляване на суми по действащите договори, за невзети количества - пропорционално на количествата, по които същите клиенти закупуват от програмата за освобождаване на природен газ. Очертан е и въпросът по отношение на това клаузите на Споразумението за освобождаване да осигуряват равнопоставен достъп до по програмата за освобождаване на малките предприятия до предлаганите количества.

Всички аргументи на заинтересованите лица са разгледани с оглед преценката за тяхната обоснованост, целесъобразност и необходимост. Въз основа на това са направени и някои изменения спрямо проекта на Споразумение, който е бил подложен на публична консултация. Основните от тях са следните:

В проекта на Споразумение са премахнати лотовете, като в тази връзка е прецизиран и усъвършенстван редът, обемът и обхватът на търговете, които ще бъдат провеждани през 2020 г. Съобразено е мнението на заинтересованите лица в тръжната процедура да има гъвкавост на предлаганите продукти. Това е отразено в т.8 от Споразумението. По отношение на тръжната процедура е направено също уточнение с оглед избягване на технически забавяния в работата на софтуера на платформата, т.е. регламентирани са правила, за да бъде ясно кой е последният момент, в който ще бъдат приемани офертите на участниците. Развит е ценовият механизъм на тръжната процедура, като началната цена е регламентирано в обхвата ѝ да има компоненти, които да отразяват разходите на обществения доставчик за газа на входа на газопреносната система, разходите му за осигуряване на природен газ по програмата за освобождаване (това са неговите условнопостоянни и променливи разходи), разходите от наложени задължения към обществото и разходите за осигуряване на необходимия капацитет за предлагане на газа по програмата за освобождаване. В отделните компоненти ясно е посочен начинът, по който се формират, с оглед постигане на прозрачност, яснота при тяхното формиране, а също така и възможност за по-добър контрол върху ценовия механизъм. Поради тази причина те са обвързани по съответния начин със съответните решения на регулатора. С оглед яснота и предвидимост в проекта на Споразумение е предвидено „Булгаргаз“ ЕАД да обявява на своята интернет страница началната цена и количествата природен газ преди провеждането на търговете и актуализацията на цената по време на доставката на природен газ.

И. Н. Иванов каза, че това трябва да е не по-малко от 2 дни преди това.

Е. Маринова потвърди това и допълни, че това е за 2020 г., а за останалите години е 10 дни преди провеждането на търговете (началната цена) и на всяко първо число – актуализацията на цената по договора за доставка. В тръжния механизъм с оглед яснота по отношение на субектите и количествата, с които трябва да бъдат сключени последващите договори за доставка, е предвидено „Газов Хъб Балкан“ ЕАД да предава резултатите от тръжните процедури на обществения доставчик, който трябва да сключи договорите за доставка. Намалена е ценовата стъпка в тръжния механизъм. Предвидено е задължение за „Газов Хъб Балкан“ ЕАД да консултира със заинтересованите лица условията на Споразумението за участие на пазарния сегмент за изпълнение на Програмата и да го публикува на интернет-страницата си в срок не по-късно от 2 дни преди провеждането на търговете за 2020 г.

Има корекции в главата за анулиране на търговете. Обхватът на тази глава е стеснен до случаите, в които е налице техническа или човешка грешка.

По отношение на условията на договора за покупко-продажба на природен газ също е предвидено в условията на този договор „Булгаргаз“ ЕАД предварително да консултира със заинтересованите лица и също 2 дни преди провеждането на търговете този договор, след като е бил обсъден, да бъде публикуван на интернет страницата на дружеството. Във връзка с проследяване на изпълнението на изискванията на Закона количествата от първите два търга да са за потребители на територията на Р България, е

въведено изискване в условията на договора за покупко-продажба на природен газ клиентите да посочват изходната или изходните точки от газопреносната система, за които са предназначени закупените количества. Въведено е изискване спрямо обществения доставчик да не изисква плащане за неприетото количество природен газ до размера на количеството, закупено по програмата за освобождаване на природен газ. Това е във връзка с действащите му договори за доставка.

Редуцирана е таксата за транзакция във връзка с участието на платформата за предлагане на количества по програмата за освобождаване, като за 2020 г. тази такса е редуцирана на 5 ст., а за всяка следваща година транзакцията се намалява с 1 ст./MWh. По отношение на тази корекция експертите от дирекция „Природен газ“ са направили необходимите изчисления и се е стигнало до това заключение въз основа на изчисляването на приходите, които „Газов Хъб Балкан“ ЕАД ще получи от транзакциите по тази програма, и отчитане на разходите, които има във връзка с функционирането на платформата.

В разходите на „Булгаргаз“ ЕАД по ценовия механизъм са включени и променливите разходи - разходите за съхранение на природен газ.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 21, ал. 1, т. 43 от Закона за енергетиката и § 28, ал. 2 от Преходните и заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за енергетиката, обн. ДВ, бр. 79 от 2019 г., работната група предлага на Комисията да обсъди и вземе решения, с които да приеме настоящия доклад и да одобри Споразумение за изпълнение на програмата за освобождаване на природен газ.

И. Н. Иванов даде думата за изказвания.

А. Йорданов заяви, че няма да гласува „против“ одобряването на Споразумението, но държи да направи няколко коментара при финалното обсъждане, като следва хронологично текста на Споразумението. Първият му коментар е относно начина на определяне на цената на природния газ и нейната актуализация. Все още счита за концептуално неправилно на входа на организиран пазар, който по дефиниция е свободен, да се въвежда минимална цена, която почти съвпада с регулираната цена за целите на обществената доставка. Като се разгледат детайлно компонентите, единственият компонент от цената за обществена доставка, който отсъства, е именно надбавката, която „Булгаргаз“ ЕАД получава за обществената доставка. В този контекст А. Йорданов счита, че има нещо чисто технологично, което не е дообмислено, доколкото компонента среднопретеглена цена на входа на газопреносна система сама по себе в смет вид съдържа променливи и постоянни разходи. След това има още една компонента, която въвежда променливи и постоянни разходи вече специално за количествата по програмата за освобождаване. Концептуално А. Йорданов е несъгласен и с термина *цена на природния газ на входа на газопреносната система*, тъй като съгласно икономическата теория цената се получава в резултат от сделка, а на входа на преносната система не винаги има трансфер на собственост върху природния газ. Примерът е тези количества, които се извличат от ПГХ Чирен. Там няма как да има цена, тъй като този газ вече е собственост на обществения доставчик. Върху цената, на която той го е придобил, са добавени разходите за съхранение към момента на освобождаване. Така че чисто терминологично за А. Йорданов продължава да бъде непрецизно, което всъщност е порок на НРЦПГ.

А. Йорданов категорично изрази негативното си отношение към въведеното изменение, което с т. 18. специфицира, че купувачите на природен газ трябва да следват последователността на ... А. Йорданов каза, че това не е толкова сериозна забележка и ще продължи нататък. Относно правото на „Газов Хъб Балкан“ ЕАД за анулиране на търгове, може би е трябвало малко по-прецизно в текста да се специфицира какво е човешка и какво е техническа грешка. Тъй като това трябва да е годно правно основание, на което „Газов Хъб Балкан“ ЕАД може да анулира търгове, А. Йорданов продължава да мисли, че на тази разпоредба мястото ѝ въобще не е в Споразумението, по-скоро би следвало да е в правилата за функциониране на борсовия пазар, но съгласно предложението е така.

А. Йорданов коментира т. 26 от Споразумението, което според него е изменение на договорни условия, договорени между страните, което се въвежда чрез настоящото Споразумение. А. Йорданов каза, че не е много сигурен дали това е подходящо от правна техника, защото става въпрос за договорни отношения между страни, от които не е регулаторът.

А. Йорданов изрази известен скептицизъм относно контролните функции на регулатора по повод на условията на Споразумението. Контролните функции на регулатора са определени със Закона и този контрол по изпълнението на условията на Споразумението според Йорданов ще е малко привиден. Предвид вече абсурдната разпоредба на т. 34 и т. 35 на практика изменението на Споразумението от страна на регулатора е възможно едва за последната четвърта година от Споразумението. А. Йорданов не вижда никаква съществена причина преразглеждането на условията да се случва на две години. Според Йорданов срокът би трябвало да е по-кратък, поне една календарна година от изпълнението на Споразумението, за да може адекватно регулаторът да поиска изменение, в случай че това Споразумение не функционира. Съгласно сега действащите разпоредби, т. 34 и т. 35, доколкото А. Йорданов вижда, накрая на втората година общественият доставчик и операторът на пазара трябва да докладват за изпълнение на Споразумението. Ако е необходимо административно време регулаторът да анализира докладването, да оцени необходимостта от изменение на Споразумението, ще е започнала третата година, т.е. по време на изпълнението регулаторът няма как да поиска промяна в съдържанието на Споразумението. Тоест такава ще е възможна едва за четвъртата, последна година. Това за А. Йорданов е просто неработещо. По-добре е да се приеме, че Споразумението е такова за целия срок на действие, каквото се одобрява сега.

И. Н. Иванов постави следния въпрос. В т. 35 е записано: *В срок от два месеца преди изтичане на всеки двегодишен период общественият доставчик, съответно операторът на борсовия пазар на природен газ, представя на Комисията доклад с анализ относно достигнатото ниво на ликвидност на пазара на природен газ.* Председателят попита как да се разбира *срок от 2 месеца*. Ако замисълът е не по-малко от 2 месеца, то тогава трябва да се запише не „в срок от два месеца“, а ***не по-късно от два месеца преди изтичане на всеки двегодишен период общественият доставчик, съответно операторът на борсовия пазар на природен газ, представя на Комисията доклад...*** Тогава на регулатора се дават два месеца, в които действително той може да се произнесе с решение за определени промени както в Споразумението, така и (ако е необходимо) в други документи. И. Н. Иванов попита какво иска да каже работната група със „срок от два месеца“.

Е. Маринова обясни, че *срок от два месеца преди изтичане на всеки двегодишен период*, смисълът на тази редакция е същата като *срок до два месеца*. Е. Маринова каза, че може би редакцията на председателя е по-ясна.

И. Н. Иванов каза, че срокът е ***не по-късно от два месеца***. Може и ***до два месеца преди изтичането...*** От се заменя с ***до*** и текстът става ясен.

Е. Маринова обясни, че по отношение на смисъла на тази точка, той да директно възпроизвежда задължението по ЗЕ, където е допустимо изменение на Споразумението на всеки две години.

И. Н. Иванов каза, че с тази малка промяна нещата стават реализуеми в края на втората година.

А. Йорданов отбеляза, че срокът, в който ще действа Споразумението, съдържа в сече си два двугодишни периода. Не става въпрос за по-дълъг период.

И. Н. Иванов потвърди, че към момента е така.

И. Н. Иванов каза, че А. Йорданов е направил заявление относно това как ще гласува.

И. Н. Иванов установи, че няма други изказвания и предложи да се премине към гласуване с направената корекция в чл. 35 на Споразумението.

Е. Маринова допълни, че трябва да се коригира и номерацията в т. 17 - т.1 и т.2

трябва да станат 17.2.1 и..., което е техническа корекция.

И. Н. Иванов подложи на гласуване проекта за решение за приемане на доклада, представен от работната група, и одобряване на Споразумение за изпълнение на програмата за освобождаване на природен газ с направените две корекции.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 21, ал. 1, т. 43 от Закона за енергетиката и § 28, ал. 2 от Преходните и заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за енергетиката, обн. ДВ, бр. 79 от 08.10.2019 г., Комисията

Р Е Ш И :

1. Приема доклад с вх.№ Е-Дк-813/28.11.2019 г. относно заявление с вх. № Е-15-20-24 от 15.10.2019 г. на „Булгаргаз“ ЕАД за одобряване на Споразумение за изпълнение на програма за освобождаване на природен газ.

2. Одобрява Споразумение за изпълнение на програмата за освобождаване на природен газ, приложение към това решение, както следва:

СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМА ЗА ОСВОБОЖДАВАНЕ НА ПРИРОДЕН ГАЗ

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Споразумението за изпълнение на програма за освобождаване на природен газ се сключва между оператора на организирания борсов пазар на природен газ и обществения доставчик на природен газ.

1.1. Операторът на платформата за търговия - „Газов Хъб Балкан“ ЕАД, извършва на платформата за търговия с природен газ дейността по изпълнение на това споразумение до издаване на лицензия за дейността „организиране на борсов пазар на природен газ“.

2. Със споразумението се определят условията и редът, при които общественият доставчик предлага количества природен газ за продажба на организирания борсов пазар на природен газ.

3. Със споразумението се определят и редът за провеждане на търговете за освобождаване, ценовите механизми за освобождаване, включително за началната цена на търга, срокът на действие на споразумението, видовете предлагани продукти и периодите на тяхното предлагане.

II. КОЛИЧЕСТВА И ПРОДУКТИ, ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ЗА ПРОДАЖБА НА Организирания борсов пазар на природен газ

4. Общественият доставчик предлага за продажба на организирания борсов пазар на природен газ не по-малко от следните количества природен газ:

- 4.1. през 2020 г. – 2 220 GWh;
- 4.2. през 2021 г. – 4 281 GWh;
- 4.3. през 2022 г. – 6 342 GWh;
- 4.4. през 2023 г. – 8 720 GWh;
- 4.5. през 2024 г. – 11 099 GWh.

5. Природният газ се освобождава на търгове под формата на годишни договори за доставка на природен газ и/ или месечни договори при следните основни параметри на

продуктите:

- 5.1. Период на доставка: 2020 г. - 2024 г.
- 5.2. Начална дата на доставките: 1-ви януари за всяка посочена в т. 4 година за годишните продукти; 1-во число на съответните месеци за месечните продукти;
- 5.3. Профил на доставките: равномерен - физическа доставка на газ, възлизаща на 100% от договорения обем, равномерно по дни;
- 5.4. Място на доставка: виртуална търговска точка (ВТТ), част от входно-изходната система на „Булгартрансгаз“ ЕАД;
- 5.5. Цена на доставка: определена на търг и подлежаща на актуализиране.

III. ТЪРГОВО ПРЕДЛАГАНЕ НА ПРОДУКТИ

6. Природният газ се освобождава при спазване на следните условия:

- 6.1. провеждане до два търга за освобождаване на количествата с цел гарантиране сигурността на доставките за страната, като количествата са предназначени за крайни снабдители или клиенти, присъединени към газопреносната система на Република България;
- 6.2. при определяне на началната цена на търга се включват всички разходи за осигуряването на природния газ до ВТТ;
- 6.3. освободените количества се закупуват от крайни снабдители или клиенти, присъединени към газопреносната система на Република България, директно – ако са регистрирани като участник на ВТТ, или чрез търговец на природен газ.
- 6.4. за освободените и незакупени количества в първите два търга се провеждат последващи търгове с покачване на цената; тези количества са предназначени за клиенти във и/или извън страната.
- 6.5. общественият доставчик се разпорежда с неизкупените след последния проведен търг количества.
- 6.6. в търговете не може да участват свързани с обществения доставчик лица по смисъла на § 1 от Допълнителните разпоредби на Търговския закон.

7. Продуктите се предлагат на платформата на „Газов Хъб Балкан“ ЕАД чрез тръжна система, на пазарен сегмент за реализиране на програма за освобождаване на природен газ (GRP сегмент).

7.1. За провеждането на търговете се използва електронна среда, част от платформата за търговия на „Газов Хъб Балкан“ ЕАД. Платформата използва английски език с оглед равнопоставеност на всички участници. Търговете се извършват посредством GRP сегмент на платформата, който е софтуерно решение на „Газов Хъб Балкан“ ЕАД за целите на програмата за освобождаване на природен газ. Платформата осигурява цялата необходима информация за провеждането на търговете и актуализация на информацията за тях, както и резултати от търговете по електронна поща на клиентите, взели участие в тях.

7.2. Разходите за разработването и техническата поддръжка на GRP сегмента на търговската платформа са за сметка на „Газов Хъб Балкан“ ЕАД.

7.3. GRP сегмента на платформата на „Газов Хъб Балкан“ ЕАД не предлага в търговете продукти, представляващи финансови инструменти и деривати по смисъла на Директива 2014/65/ЕС от 15 май 2014 година относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Директива 2002/92/ЕО и на Директива 2011/61/ЕС.

8. Търгове за 2020 г. се провеждат по следната последователност:

8.1. Вторият понеделник на месец декември от годината, предхождаща годината на физическа доставка - 09.12.2019 г., се провежда търг, както следва:

8.1.1. търг за годишен продукт: предлагат се 1 110 000 MWh, или половината от определеното за 2020 г. количество. Минималното количество, което може да бъде

разпределено на един участник е 5 000 MWh, а максималното е до 33 % от общото предложено количество в този търг;

8.1.2. търг за дванадесет месечни продукта: предлагат се 1 110 000 MWh, или половината от определеното за 2020 г. количество, разделено на дванадесет отделни продукта от по 92 500 MWh всеки. Минималното количество, което може да бъде разпределено на един участник е 833 MWh, а максималното е до 33 % за всеки отделен продукт.

8.2. Третият понеделник на месец декември от годината, предхождаща годината на физическа доставка - 16.12.2019 г., се провежда търг, както следва:

8.2.1. търг за годишен продукт: предлагат се количествата, незакупени в търговете по т. 8.1.1, като максималното количество, което може да бъде разпределено на един участник е до 33% от общото предложено количество в този търг.

8.2.2. търг за дванадесет месечни продукта: предлагат се количествата, незакупени в търговете по т. 8.1.2, като максималното количество, което може да бъде разпределено на един участник е до 33 % за всеки отделен продукт.

8.3. С цел гарантиране сигурността на доставките за страната, продуктите от търговете по 8.1. и 8.2. са предназначени за покупка от крайни снабдители и/или клиенти, присъединени към газопреносната система на Република България, директно или чрез търговци на природен газ. Същите лица посочват в договора за покупко-продажба на природен газ по програмата за освобождаване на природен газ изходната/изходните точка/точки от газопреносната система, за която са предназначени закупените количества. Всяка подадена оферта по т. 8.1 и т. 8.2 замества напълно всички предходни оферти.

8.4. Четвъртият понеделник на месец декември от годината, предхождаща годината на физическа доставка - 23.12.2019 г., се провежда търг, както следва:

8.4.1. търг за количествата, незакупени в търга по т. 8.2.1, като годишен продукт с равномерна доставка.

8.4.2. търг за количествата, незакупени в търговете по т. 8.2.2, като месечни продукти с равномерна доставка.

8.4.3. Количествата по т. 8.4.1. и т. 8.4.2. са предназначени за клиенти в и/или извън страната.

8.5. Всеки втори понеделник от месеца, предхождащ месеца на физическа доставка – се провежда търг за количествата, незакупени в търговете по т. 8.4.1 и 8.4.2 като месечни продукти с равномерна доставка. Месечните продукти се изчисляват като усреднена стойност на сумата от остатъкът от годишния продукт по т. 8.4.1 и остатъците от месечните продукти по т. 8.4.2, равномерно разпределени за всички месеци, а незакупеното количество от продукта за даден месец се добавя към следващите месеци. Продуктите са предназначени за клиенти в и/или извън страната.

8.6. Всяка подадена оферта т. 8.4. и т. 8.5. замества напълно всички предходни оферти.

9. Максималното количество, което може да бъде закупено от един участник и свързани с него лица е до 33 % от общото количество за 2020 г. При достигане на максималното количество, участникът няма право да подава повече оферти в текущ търг и в последващи търгове.

10. Периодът за наддаване по всички търгове е от 10:00 ч. до 16:00 ч. в определените за провеждане на търгове дни. Търговете се провеждат в работни дни. „Газов Хъб Балкан“ ЕАД има право да приеме за валидни оферти, които са подадени до 120 секунди преди 10:00 ч. или до 120 секунди след 16:00 ч. по технически причини и/или причини, свързани със забавяне на комуникацията между сървърите на клиентите и сървъра на платформата за търговия.

11. За всяка следваща година „Газов Хъб Балкан“ ЕАД след съгласуване с

обществения доставчик определя и публикува на интернет страницата си календара на търговете, както и максимални и минимални количества, които могат да бъдат закупени от един участник, не по-късно от един месец преди провеждането на първия търг.

IV. НАЧИН НА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ЦЕНАТА НА ПРИРОДНИЯ ГАЗ И НА НЕЙНАТА АКТУАЛИЗАЦИЯ

12. Началната цена на търговете за освобождаване се определя от обществения доставчик и включва компоненти за: среднопретеглена цена на природния газ на входа на газопреносната система; разходи за осигуряване на природен газ по програмата за освобождаване (условно-постоянни и променливи); разходи от наложено задължение към обществото; разходи за осигуряване на необходимия капацитет.

12.1. Компонентата „среднопретеглена цена на природния газ на входа на газопреносната система“ е утвърдената от КЕВР в решението за цена на природния газ на „Булгаргаз“ ЕАД за съответното тримесечие, в рамките на което се провежда търга.

12.2. Компонентата „разходи“, включва условно-постоянните и променливите разходи, относими към количествата природен газ по програмата за освобождаване.

12.2.1. Размерът на условно-постоянните разходи, съответно променливите разходи, се определя като пропорционална част от общите условно-постоянни разходи, съответно променливи разходи, на „Булгаргаз“ ЕАД, съобразно количествата природен газ, доставяни от дружеството във връзка с обществената доставка на природен газ, програмата за освобождаване на природен газ, както и дългосрочните договори и краткосрочни сделки за доставка на природен газ по свободно договорени цени, по които е страна. Размерът на общите условно-постоянни разходи на „Булгаргаз“ ЕАД съответства на взетия предвид във връзка с утвърждаване на цената на природния газ на дружеството за първото тримесечие на годината, в рамките на която се провежда търга. Размерът на общите променливи разходи на „Булгаргаз“ ЕАД съответства на взетия предвид във връзка с утвърждаване на цената на природния газ на дружеството за съответното тримесечие, в рамките на което се провежда търга. Количествата природен газ са доставяните от дружеството през годината, за която се провежда търга.

12.3. Компонентата „задължения към обществото“ е компонентата за компенсирание на разходи, произтичащи от наложени задължения към обществото, утвърдена от КЕВР в решението за цена на природния газ на „Булгаргаз“ ЕАД за съответното тримесечие, в рамките на което се провежда търга.

12.4. Компонентата „разходи за капацитет, необходим за осигуряване на природен газ до виртуална търговска точка“, включва разходите за осигуряване на необходимия капацитет на входни точки на системата, които се остойностяват по цената за годишен и/или тримесечен и/или месечен капацитетен продукт, като с приоритет „Булгаргаз“ ЕАД е длъжно да осигури възможно най-дългосрочния продукт, или продуктът с най-ниска цена.

13. Цената, по която се осъществява продажбата на природния газ е началната цена, актуализирана за всяко тримесечие с изменението на компонентите по т. 12.1., т. 12.2. и т. 12.3., съответстващо на взетото предвид във връзка с утвърждаване на цената на природния газ на „Булгаргаз“ ЕАД за съответното първо, второ, трето или четвърто тримесечие, на годината на доставка на природния газ. Компонентата по т. 12.4. се актуализира, в случай на изменение на цените на капацитетните продукти през годината на доставка на природния газ. 13.1. Цената за всеки месец от периода на физическа доставка е актуализираната цена и надбавката, получена в рамките на търга.

13.2. „Булгаргаз“ ЕАД обявява на интернет страницата си началната цена и количествата природен газ не по-късно от 10 дни преди провеждането на търга, както и актуализираната цена, по която се осъществява продажбата на природния газ, на първо число на съответното тримесечие. Началната и актуализираната цени се обявяват по

компоненти.

13.2.1. „Булгаргаз“ ЕАД обявява на интернет страницата си началната цена и количествата природен газ за търговете за доставка на природен газ през 2020 г. не по-късно от 5 дни преди провеждането на търга.

V. ТРЪЖЕН МЕХАНИЗЪМ ЗА РАЗПРЕДЕЛЯНЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИТЕ КОЛИЧЕСТВА ПРИРОДЕН ГАЗ

14. В рамките на търговете за освобождаване се използва ценова стъпка от 0,10 лв./MWh върху началната цена, като се предлага цена за MWh.

15. Платформата на „Газов Хъб Балкан“ ЕАД - GRP сегмента, извършва автоматично класиране на офертите според най-висока предложена цена.

15.1. При наличие на две или повече оферти с равни цени, платформата класира офертите с пропорционално намалени количества, така че да не се надхвърли общото предложено от „Булгаргаз“ ЕАД количество в търга.

15.2. До 48 часа след края на всеки търг, „Газов Хъб Балкан“ предоставя на „Булгаргаз“ ЕАД резултатите с оглед сключването на съответните договори за покупко-продажба.

15.3. В случай, че „Булгаргаз“ ЕАД вземе решение за предоставяне на по-големи количества от определените по т. 4, допълнителните количества се предлагат при спазване на принципите за допустимо минимално и максимално количество и пропорция при определяне на продуктите, съгласно т. 8 и т. 9.

VI. МЯСТО НА ИЗВЪРШВАНЕ НА СДЕЛКИТЕ ПО ПРЕДЛАГАНЕ И ПОКУПКА НА ПРОДУКТИТЕ И ТОЧКА НА ДОСТАВКА

16. Мястото на извършване на сделките по предлагане и покупка на продуктите е платформата на „Газов Хъб Балкан“ ЕАД - GRP сегмент.

16.1. Точката на доставка и смяната на собствеността на газа е ВТТ.

VII. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ПРАВО ЗА УЧАСТИЕ

17. В търговете на GRP сегмента могат да участват клиенти, крайни снабдители и търговци на природен газ.

17.1. До участие в търговете за освобождаване се допускат лица, които са изпълнили следните условия:

17.1.1. успешно преминала процедура по предоставяне на достъп до газопреносната система, съгласно изискванията на „Булгартрансгаз“ ЕАД, посочени на <https://www.bulgartransgaz.bg/be/pages/service-conditions-85.html> и сключено споразумение за участие на пазарния сегмент за изпълнение на Програма за освобождаване на природен газ с „Газов Хъб Балкан“ ЕАД.

17.1.2. регистрация за участие в търга в срок не по-късно от 2 (два) работни дни преди провеждането на съответния търг чрез попълване на регистрационна форма, предоставяна от „Газов Хъб Балкан“ ЕАД от електронна поща с адрес: admin@balkangashub.bg.

17.2. „Газов Хъб Балкан“ ЕАД консултира със заинтересованите лица условията на Споразумението за участие на пазарния сегмент за изпълнение на Програма за освобождаване на природен газ и публикува споразумението на интернет-страницата си преди срока по т. 17.1.2.

18. Всяко лице, изпълнило условията по т. 17.2., може да участва в наддаването за всички продукти в рамките на търга. Всеки участник се задължава да спазва изискванията

за минимално и максимално разрешено за покупка количество природен газ, при стриктно спазване на последователността по т. 8, с оглед покриване на националното потребление.

VIII. ПРОЦЕДУРА ПО ЗАЯВЯВАНЕ НА ЗАКУПЕНИ КОЛИЧЕСТВА ПРИРОДЕН ГАЗ И БАЛАНСИРАНЕ

19. Закупените количества природен газ на GRP сегмента се потвърждават от „Газов Хъб Балкан“ ЕАД към „Булгартрансгаз“ ЕАД. Количествата се заявяват за пренос от ВТТ до изходна точка от мрежата към оператора на газопреносната мрежа съгласно стандартните процедури за подаване на заявки по глава трета от Правилата за балансиране на пазара на природен газ (ПБППГ). За пренесените количества природен газ от ВТТ до изходна точка от мрежата се прилага стандартния режим на балансиране, регламентиран в ПБППГ.

IX. ОСВОБОЖДАВАНЕ НА КАПАЦИТЕТ НА ИЗХОДНИ ТОЧКИ

20. При необходимост от освобождаване на капацитет на изходни точки от газопреносната мрежа, вследствие закупуване на количества природен газ на GRP сегмента, „Булгаргаз“ ЕАД следва да прехвърли кореспондиращия капацитет на изходна точка на участник, закупил количествата. Прехвърлянето се извършва чрез сключване на вторична сделка с капацитет, спазвайки процедурите, предвидени в чл. 7 от хармонизирания Договор за достъп и пренос на природен газ по газопреносните мрежи на „Булгартрансгаз“ ЕАД по цената на резервирането му на първичния пазар от „Булгаргаз“ ЕАД, или чрез прехвърляне на предвидения за освобождаване капацитет по „механизма за връщане на договорен капацитет“, регламентиран в Процедурите за управление на претоварването в случай на договорно претоварване. И двата механизма се извършват посредством функционалностите на регионалната платформа за резервиране на капацитет – RBP.

X. ПРАВО НА АНУЛИРАНЕ НА ТЪРГ

21. „Газов Хъб Балкан“ ЕАД може да анулира всеки от проведените търгове и да насрочи нова дата за търг, до 48 ч. след провеждане на всеки от търговете, в случай на техническа и/или човешка грешка.

21.1. В случай, че грешките по т. 21 не се отразяват негативно на предложената цена и/или закупено количество от участниците, „Газов Хъб Балкан“ ЕАД не анулира търга, а в случай на необходимост актуализира класирането на офертите, до 48 ч. след провеждане на всеки от търговете и/или декласира участникът, извършил грешката.

XI. УСЛОВИЯ ЗА СКЛЮЧВАНЕ НА ДОГОВОР ЗА ПОКУПКО-ПРОДАЖБА НА ПРИРОДЕН ГАЗ

22. След приключване на търга общественият доставчик сключва с лицата, класирани според тръжния механизъм по раздел V до изчерпване на предложените количества, договор за покупко-продажба на природен газ за количествата, разпределени в рамките на програмата за освобождаване на природен газ.

23. „Булгаргаз“ ЕАД има право да изисква, преди сключването на договора за покупко-продажба на природен газ, доказване на наличие на кредитоспособност и/или обезпечение за плащане от спечелилия участник, като изискванията не може да бъдат по-рестриктивни от предлаганите към съответния момент по отношение на търговци на природен газ или клиенти, присъединени към газопреносната мрежа.

24. „Булгаргаз“ ЕАД сключва договори за покупко-продажба на природен газ, които не може да дават предимства или да са с по-рестриктивни условия от предлаганите към съответния момент по отношение на търговци на природен газ или клиенти, присъединени към газопреносната мрежа.

25. Когато количествата природен газ се закупуват - директно или чрез търговец, от крайни снабдители и/или клиенти, присъединени към газопреносната система на Република България, договорът за покупко-продажба на природен газ съдържа посочените от тези лица изходна/изходни точка/точки от газопреносната система, за която са предназначени закупените количества.

26. В случай, че крайните снабдители и клиентите, присъединени към газопреносната система на Република България, са приели количество по-малко от минималното годишно количество по договор за доставка на природен газ, „Булгаргаз“ ЕАД не изисква заплащане за неприетото количество природен газ, до размера на количеството, закупено по програмата за освобождаване на природен газ.

27. „Булгаргаз“ ЕАД консултира със заинтересованите лица условията на договора за покупко-продажба на природен газ за количествата, разпределени в рамките на програмата за освобождаване на природен газ и публикува договора на интернет-страницата си преди срока по т. 17.1.2.

XII. ТАКСИ ЗА УЧАСТИЕ

28. Участниците в търговете за освобождаване на природен газ, които не участват на други сегменти на платформата на „Газов Хъб Балкан“ ЕАД, не дължат такса за участие.

29. За 2020 г. купувачите заплащат на „Газов Хъб Балкан“ ЕАД съответната такса за транзакция в размер на 0,05 лв./MWh до 10-то число на месеца, следващ месеца на провеждане на търга, на посочената от „Газов Хъб Балкан“ ЕАД банкова сметка, съгласно представените от платформата резултати от търговете. За всяка следваща година такса за транзакция намалява с 0,01 лв./MWh.

30. „Булгаргаз“ ЕАД не заплаща такса за транзакция при изпълнение на програмата за освобождаване на природен газ.

XIII. ДОКЛАДВАНЕ ПО РЕГЛАМЕНТ № 1227/2011 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА ОТ 25 ОКТОМВРИ 2011 Г. ОТНОСНО ИНТЕГРИТЕТА И ПРОЗРАЧНОСТТА НА ПАЗАРА ЗА ТЪРГОВИЯ НА ЕДРО С ЕНЕРГИЯ (РЕГЛАМЕНТ № 1227/2011)

31. „Газов Хъб Балкан“ ЕАД може да извършва задълженията по докладване на транзакциите по търговете съгласно Регламент № 1227/2011 при поискване от страна на участника, което се посочва в регистрационната форма по т. 17.2., подточка 2 от това споразумение.

XIV. КОНТРОЛ И ИЗМЕНЕНИЕ НА СПОРАЗУМЕНИЕТО

32. Комисията за енергийно и водно регулиране осъществява контрол по изпълнение на условията на това споразумение.

33. Комисията за енергийно и водно регулиране може да изисква най-малко следната информация:

33.1. от „Газов Хъб Балкан“ ЕАД - за резултатите от проведени търгове по клиенти;
33.2. от „Булгартрансгаз“ ЕАД - относно разпределени количества на участниците в търговете от ВТТ до изходни точки;
33.3. от „Булгаргаз“ ЕАД – информация относно предложените количества за освобождаване на природен газ, информация и обосновка за параметрите, при които е образувана началната цена на търговете, както и данни относно освобождаването на капацитет.

34. Комисията за енергийно и водно регулиране преразглежда условията за изпълнение на споразумението на всеки две години, като при необходимост дава указания за изменение на условията, като се отчита достигнатото ниво на ликвидност на пазара на природен газ.

35. В срок до два месеца преди изтичане на всеки двегодишен период общественият доставчик, съответно операторът на борсовия пазар на природен газ, представя на Комисията за енергийно и водно регулиране доклад с анализ относно достигнатото ниво на ликвидност на пазара на природен газ.

XV. СРОК

36. Споразумението се сключва за периода 2020 г. - 2024 г.

В заседанието по **точка втора** участват председателят Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Ремзи Осман, Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова, Димитър Кочков.

Решението е взето със **седем гласа „за“** (Иван Н. Иванов - за, Ремзи Осман – за, Александър Йорданов - за, Владко Владимиров - за, Георги Златев – за, Евгения Харитонова – за, Димитър Кочков - за), от които **четири гласа** (Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова) на членовете на Комисията със стаж в енергетиката.

И. Н. Иванов изказа специална благодарност на екипа от дирекция „Природен газ“ и дирекция „Правна“ за изключителните усилия, които са положили пред последните седмици и особено в последните дни. Така те са защитили честта на Комисията, че въпреки краткото време за изработването на важни документи, свързани с реформата в природния газ, Комисията се е справила благодарение на този екип.

По т.3. Комисията разглежда доклад относно **приемане на становище по законопроект за допълнение на Закона за ограничаване изменението на климата.**

С постъпили в Комисията за енергийно и водно регулиране писма с вх. № Е-03-17-24 от 15.11.2019 г. и с вх. № Е-03-17-24 от 19.11.2019 г. от председателя на комисията по икономическа политика към Народното събрание на Република България, е изискано становище по законопроект на Закон за допълнение на Закона за ограничаване изменението на климата (ЗД на ЗОИК), внесен от Министерски съвет. В тази връзка с посоченото писмо са предоставени проект на ЗД на ЗОИК, мотиви към него, частична предварителна оценка на въздействието, становище на администрацията на Министерския съвет, справка от заместник-министъра на правосъдието за съответствие на проект на ЗД на ЗОИК с Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи и с практиката на Европейския съд по правата на човека, справка за съответствие с

Европейското право, Решение на Министерския съвет за одобряване на ЗД на ЗОИК, и разпореждане на председателя на Народното събрание.

След проучване на проекта на ЗД ЗОИК, се установи следното:

В мотивите към предложения от министъра на икономиката проект на ЗД на ЗОИК е посочено, че с допълненията на ЗОИК се цели създаването на хармонизирана правна рамка, въз основа на която да се въведе механизъм за подпомагане на предприятията от индустриалните отрасли и подотрасли, изложени на значителен риск от „изтичане на въглерод“, поради индиректните разходи за емисии на парникови газове в крайните цени на електрическата енергия. В тази връзка в мотивите е посочено, че с оглед факта, че в себестойността на електрическата енергия са включени разходи на производителите на електрическа енергия (основно топлоелектрически централи) за закупуване на необходимите за функционирането им квоти, предприятията от енергоинтензивната индустрия, които са основен консуматор на електрическа енергия, правят индиректни разходи за квоти и са изложени на значителен риск от „изтичане на въглерод“. Според мотивите към ЗД на ЗОИК, поради липсата на механизъм за компенсиране на посочените индиректни разходи предприятията понасят финансови загуби, които би могло да доведат до преместване на производствата им в страни извън Европейския съюз. В мотивите към ЗД на ЗОИК е посочено също, че компенсацията на индиректните разходи на предприятията ще се осъществи чрез транспониране на Директива (ЕС) 2018/410 на Европейския парламент и на Съвета от 14.03.2018 г. за изменение на Директива 2003/87/ЕО (Директива (ЕС) 2018/410 на Европейския парламент и на Съвета от 14.03.2018 г.) с цел засилване на разходоэффективните намаления на емисии и на нисковъглеродните инвестиции и въвеждане на механизъм за подпомагане на засегнатите отрасли, който следва да се нотифицира от Европейската комисия (ЕК).

В заключение, в мотивите на ЗД на ЗОИК е отбелязано, че в резултат на проведен предварителен анализ е установено, че след приемане на компенсаторния механизъм и нотификацията на държавната помощ от ЕК около 190 предприятия ще имат право да кандидатстват за такава помощ, което ще доведе до подобряване на конкурентоспособността и условията за бизнес в Р България, както и на инвестиционния климат и икономическото доверие към страната.

С предложения проект на ЗД ЗОИК се предлага:

§ 1. Създава се чл. 10а:

„Чл. 10а. (1) Министърът на икономиката, съгласувано с министъра на околната среда и водите, министъра на финансите и министъра на енергетиката, издава наредба, с която се определят условията и редът за предоставяне на помощ за предприятия в сектори и подсектори, за които е преценено, че са изложени на значителен риск от „изтичане на въглерод“ поради прехвърлянето на разходите за квоти емисии на парникови газове, свързани със схемата за търговия с емисии на Европейския съюз, в цената на електрическата енергия.

(2) Схемата за предоставяне на помощ по наредбата по ал. 1 се прилага за периода от 1 юли 2019 г. до 31 декември 2020 г., като помощ се предоставя за всеки ценови период.

(3) Министърът на икономиката организира изпълнението и осъществява координацията на дейностите по изпълнение на наредбата по ал. 1 и е администратор на предоставяната държавна помощ.

(4) Размерът на годишната помощ, осигурена от приходите, генерирани от продажбата чрез търг на квоти за емисии на парникови газове за инсталации, се определя с наредбата по ал. 1 в рамките на регулаторната процедура за ценообразуване в електроенергетиката при спазване на изискването за минимално въздействие върху останалите сектори, които не са изложени на риск от „изтичане на въглерод“.

(5) Помощта по ал. 1 се предоставя при спазване на всички изисквания относно мерките за държавна помощ в контекста на схемата за търговия с квоти за емисии на парников газ, като общият размер на компенсацията, предоставена в полза на отраслите и подотраслите, се прави публично достояние в 3-месечен срок след края на всяка година.“

§ 2. В чл. 57, ал. 1 се създава т. 10:

„10. предоставяне на помощ на предприятията в сектори и подсектори, за които е преценено, че са изложени на значителен риск от „изтичане на въглерод“ поради прехвърлянето на разходите за квоти емисии парникови газове, свързани със схемата за търговия с квоти емисии на Европейския съюз, в цената на електрическата енергия.“

§ 3. В Допълнителните разпоредби се правят следните допълнения:

1. В § 1:

а) в т. 6 накрая се добавя „или получава помощ по ред, определен с наредбата по чл. 10а“;

б) създава се т. 61:

„61. „Предприятията в сектори и подсектори, за които е преценено, че са изложени на значителен риск от „изтичане на въглерод“ поради прехвърлянето на разходите за квоти емисии на парникови газове в цената на електрическата енергия“ са предприятията, чиято основна икономическа дейност е в сектори и подсектори, включени в Приложение II на Насоките относно определени мерки за държавна помощ в контекста на схемата за търговия с квоти за емисии на парников газ след 2012 година (ОЖС 158 от 5.6.2012 г.).“

2. В § 2, ал. 1 се създава т. 6:

„6. Директива (ЕС) 2018/410 на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2018 година за изменение на Директива 2003/87/ЕО с цел засилване на разходоефективните намаления на емисии и на нисковъглеродните инвестиции и на Решение (ЕС) 2015/1814 (ОВ, L 76 от 19 март 2018 г.).“

Преходни и заключителни разпоредби

§ 4. В Закона за енергетиката (обн., ДВ, бр. 107 от 2003 г.; изм. и доп., бр. 18 от 2004 г., бр. 18 и 95 от 2005 г., бр. 30, 65 и 74 от 2006 г., бр. 49, 55 и 59 от 2007 г., бр. 36, 43 и 98 от 2008 г., бр. 35, 41, 42, 82 и 103 от 2009 г., бр. 54 и 97 от 2010 г., бр. 35 и 47 от 2011 г., бр. 38, 54 и 82 от 2012 г., бр. 15, 20, 23, 59 и 66 от 2013 г., бр. 98 от 2014 г., бр. 14, 17, 35, 48 и 56 от 2015 г., бр. 42, 47 и 105 от 2016 г., бр. 51, 58, 102 и 103 от 2017 г., бр. 7, 38, 57, 64, 77, 83, 91 и 103 от 2018 г. и бр. 17, 41 и 79 от 2019 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 21, ал. 1:

а) създава се нова т. 44:

„44. взаимодействия с министъра на икономиката при определяне интензитета на помощта, свързана с изпълнението на наредбата по чл. 10а от Закона за ограничаване изменението на климата;“

б) досегашните т. 44 и 45 стават съответно т. 45 и 46.

2. В чл. 36б, ал. 1 се създава т. 3:

„3. за предоставяне на помощ на предприятия в сектори и подсектори, за които е преценено, че са изложени на значителен риск от „изтичане на въглерод“ поради прехвърлянето на разходите за квоти емисии на парникови газове в цената на електрическата енергия.“

3. В чл. 36г, ал. 5:

а) създава се нова т. 4:

„4. изпраща ежегодно до 28 февруари в Министерството на икономиката отчет за дейността си през предходната година, свързана с предоставената помощ на предприятия по реда на наредбата по чл. 10а от Закона за ограничаване изменението на климата;“

б) досегашната т. 4 става т. 5.

4. В чл. 36д, ал. 1, т. 2 накрая се добавя „и за предоставяне на помощ на предприятия по чл. 36б, ал. 1, т. 3.“

§ 5. Наредбата по чл. 10а се прилага и помощта се предоставя след положително решение на Европейската комисия.

§ 6. Подзаконовите нормативни актове по прилагането на закона се привеждат в съответствие с този закон в 30-дневен срок от деня на обнародването му в „Държавен вестник“.

Във връзка с горните предложения за допълнение на ЗОИК следва да се има предвид:

ЗД на ЗОИК има отношение към правомощията на различни държавни органи, вкл. и КЕВР. В тази връзка Комисията може да изрази становище по въпросите, свързани с регулаторните й функции в сектор „Енергетика“.

1. Ал. 4 от предложения нов чл. 10а от ЗОИК предвижда размерът на годишната помощ, осигурена от приходите, генерирани от продажбата чрез търг на квоти за емисии на парникови газове за инсталации, да се определя с наредбата по ал. 1 в рамките на регулаторната процедура за ценообразуване в електроенергетиката при спазване на изискването за минимално въздействие върху останалите сектори, които не са изложени на риск от „изтичане на въглерод“.

Така предложената разпоредба, в частта й „в рамките на регулаторната процедура за ценообразуване в електроенергетиката“, създава неяснота по отношение на конкретния срок, в който годишният размер на помощта ще бъде определен и ще стане известен на Комисията. Следва да се има предвид, че производството по утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика“ започва около три месеца преди началото (обикновено 1 юли) на нов ценови период и включва извършването на множество правни и фактически действия, като е от изключително значение КЕВР да разполага с необходимата информация за размера на помощта във възможно най-ранен етап от процедурата, което ще спомогне за избягването на сложни и ненужни преизчисления. Предвид горното е необходимо изразът „в рамките на регулаторната процедура за ценообразуване в електроенергетиката“ да бъде заличен и да се създаде ново изречение второ със следния текст: „За размера на годишната помощ се уведомява Комисията за енергийно и водно регулиране до 1 май всяка година.“

С цел създаване на предварителна яснота, недопускане на значителни колебания и постигане на устойчивост относно размера на приходите/разходите на Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ (ФСЕС) при утвърждаването на цената за задължения към обществото, е целесъобразно в чл. 10а от ЗОИК да бъде предвиден максимален размер на помощта не повече от 5% от приходите, получени от търговете за продажба на квоти. В тази връзка аргументи са изложени в становище на КЕВР по проект на решение на Министерски съвет за одобряване на ЗД на ЗОИК, изискано от заместник-министъра на енергетиката, прието с решение по Протокол № 118 от 04.07.2019 г., по т. 1. В становището е изложено, че с оглед разпоредбата на чл. 8, § 14, б. „е“ от Директива (ЕС) 2018/410 на Европейския парламент и на Съвета от 14.03.2018 г., която определя единствено горната граница на размера на средствата, които всяка държава членка да използва за подпомагане на предприятията. В тази връзка, при използване на максимално допустимия размер от 25% от приходите, получени от търговете за продажба на квоти и при актуалната към настоящия момент цена на квотите CO₂, предоставяната помощ на предприятията, изложени на значителен риск от „изтичане на въглерод“, възлиза на ≈ 220 000 хил. лв. Намалването на приходите на ФСЕС с горната сума ще предизвика повишение с ≈ 6,90 лв./MWh или с около 33% на цената за задължения към обществото,

респективно ще увеличи цената на електрическата енергия, заплащана от всички крайни клиенти, присъединени към електроенергийната система, с около 6-7%.

2. С допълването на чл. 21, ал. 1 от ЗЕ с нова точка 44 е предвидено създаване на ново правомощие на КЕВР – да взаимодейства с министъра на икономиката при определяне интензитета на помощта, свързана с изпълнението на наредбата по чл. 10а от Закона за ограничаване изменението на климата. В тази връзка, доколкото под „интензитет на помощта“ може да се разбира максималният размер на помощта, изразен като процент от цената за задължения към обществото за конкретно предприятие или категория предприятия, се явява по-целесъобразно този израз да бъде заменен с „годишния размер на помощта“, какъвто текст е използван и в предложената ал. 4 на чл. 10а от ЗОИК.

Изказвания по т.3.:

Докладва П. Младеновски. В предложението от министъра на икономика проект на закон за изменение ЗОИК е посочено, че с допълненията към закона се цели създаването на хармонизирана правна рамка въз основа на която да се въведе механизъм за подпомагане на предприятията от индустриалните отрасли и подотрасли, които са изложени на значителен риск от изтичане на въглерод. По този начин през закона се създава правна рамка, която е в изпълнение на Директива № 410 от 14.03.2018 г. на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива 2003/87/ЕО: с цел засилване на разходоэффективните намаления на емисии и на нисковъглеродните инвестиции и въвеждане на механизъм за подпомагане на засегнатите отрасли, който следва да се нотифицира от Европейската комисия. Емисиите се отразяват в цената на енергията, която заплащат индустриалните консуматори. Директивата предвижда механизъм за директни плащания, при които могат да се използват до 25% от получените от държавата приходи за квоти и емисии. Предложеният законопроект има отношение към правомощията на Комисията. Работната група, която е изготвила писмото, счита, че трябва да се отправят следните бележки към г-н Петър Кънев, който е председател на икономическата комисия:

1. В ал. 4 от предложението нов чл. 10а от ЗОИК се предвижда размерът на годишната помощ, осигурена от приходите, генерирани от продажбата чрез търг на квоти за емисии на парникови газове за инсталации, да се определя с наредбата по ал. 1 в рамките на регулаторната процедура за ценообразуване в електроенергетиката при спазване на изискването за минимално въздействие върху останалите сектори, които не са изложени на риск от „изтичане на въглерод“.

Регулаторната процедура започва от 31.03.2019 г. с подаване на заявления и обикновено приключва на 01.07.2019 г. и затова следва да има точен срок, в който Комисията да бъде уведомена за този размер. Комисията предлага изразът: „*в рамките на регулаторната процедура за ценообразуване в електроенергетиката*“ да бъде заличен и да се създаде ново изречение второ със следния текст: „*За размера на годишната помощ се уведомява Комисията за енергийно и водно регулиране до 1 май всяка година.*“.

С цел създаване на предварителна яснота, недопускане на значителни колебания и постигане на устойчивост относно размера на приходите/разходите на Фонд „Сигурност на електроенергийната система“, работната група предлага в чл. 10а от ЗОИК да бъде предвиден максимален размер на помощта: не повече от 5% от приходите, получени от търговете за продажба на квоти. При сегашните цени на емисиите 25% възлизат на около 220 000 000 лв., които вече се използват за намаляване на цената за задължение към обществото. Използването им при този механизъм би довело до увеличаване на задължение към обществото в размер на около 7 лв. и ще се отрази на цените на крайните клиенти и на регулирания пазар с повишение от около 6-7%.

Работната група предлага да се промени записът относно новото правомощие на КЕВР в т.44 от чл. 21, ал. 1, където е записано „интензитет на помощта“. Това е преписано от директивата, където дори е посочена и формулата по която се изчислява

помощта. Един от елементите на формулата е именно този интензитет, който се определя от всяка държава-членка. По своята същност той представлява годишния размер на помощта. В закона никъде не е записано определение на „интензитет на помощта“. Работната група предлага този израз да бъде заменен (с цел повече яснота) с „годишния размер на помощта“, какъвто текст е използван и в предложената ал. 4 на чл. 10а от ЗОИК.

Предвид гореизложеното, на основание чл. 2, ал. 5 от Правилника за дейността Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация, работната група предлага на Комисията да обсъди и вземе следните решения:

1. Да приеме настоящия доклад;
2. Да приеме проект на писмо до председателя на Комисията по икономическа политика и туризъм към Народното събрание на Република България.

П. Младеновски предложи т. 2 от проекта на решение да бъде допълнена и писмото да се изпрати и до председателя на Комисията по енергетика Валентин Николов.

От страна на членовете на Комисията нямаше въпроси и коментари от страна на Комисията.

И. Иванов каза, че писмото трябва да се адресира и до двамата председатели на комисии.

Предвид гореизложеното, на основание чл. 2, ал. 5 от Правилника за дейността Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация, Комисията

РЕШИ:

1. Приема доклад относно приемане на становище по законопроект за допълнение на Закона за ограничаване изменението на климата;
2. Приема проект на писмо до председателя на Комисията по икономическа политика и туризъм към Народното събрание на Република България и до председателя на Комисията по енергетика Валентин Николов.

В заседанието по **точка трета** участват председателят Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Ремзи Осман, Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова, Димитър Кочков.

Решението е взето със **седем гласа „за“** (Иван Н. Иванов - за, Ремзи Осман – за, Александър Йорданов - за, Владко Владимиров - за, Георги Златев – за, Евгения Харитонова – за, Димитър Кочков - за), от които **четири гласа** (Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова) на членовете на Комисията със стаж в енергетиката.

РЕШЕНИЯ ОТ ЗАСЕДАНИЕТО:

По т.1. както следва:

1. Приема доклад с вх.№ Е-Дк-812/28.11.2019 г. относно заявление за одобряване на Платформа за търговия с природен газ, подадено от „Булгартрансгаз“ ЕАД.
2. Одобрява Платформата за търговия с природен газ на „Газов Хъб Балкан“ ЕАД и определя дружеството за оператор на Платформата за търговия.

По т.2. както следва:

1. Приема доклад с вх.№ Е-Дк-813/28.11.2019 г. относно заявление с вх. № Е-15-20-24 от 15.10.2019 г. на „Булгаргаз“ ЕАД за одобряване на Споразумение за изпълнение на

програма за освобождаване на природен газ.

2. Одобрява Споразумение за изпълнение на програмата за освобождаване на природен газ, приложение към това решение.

По т.3. както следва:

1. Приема доклад относно приемане на становище по законопроект за допълнение на Закона за ограничаване изменението на климата;

2. Приема проект на писмо до председателя на Комисията по икономическа политика и туризъм към Народното събрание на Република България и до председателя на Комисията по енергетика Валентин Николов.

Приложения:

1. Доклад с вх.№ Е-Дк-812/28.11.2019 г. - заявление за одобряване на Платформа за търговия с природен газ, подадено от „Булгартрансгаз“ ЕАД;

2. Доклад с вх.№ Е-Дк-813/28.11.2019 г. - заявление с вх. № Е-15-20-24 от 15.10.2019 г. на „Булгаргаз“ ЕАД за одобряване на Споразумение за изпълнение на програма за освобождаване на природен газ;

3. Доклад с вх. № Е-Дк-809 от 27.11. 2019 г. - Законопроект за допълнение на Закона за ограничаване изменението на климата.

ЧЛЕНОВЕ НА КЕВР:

.....
(Р. Осман)

.....
(Ал. Йорданов)

.....
(В. Владимиров)

.....
(Г. Златев)

.....
(Е. Харитонова)

.....
(Д. Кочков)

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ДОЦ. Д-Р ИВАН Н.ИВАНОВ

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

Р. ТОТКОВА

Протоколирали:

(А. Фикова - главен експерт)

(Н. Косев - главен експерт)